

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
conf. univ. dr. Panaite Ovidiu**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Diseminare de proiect Erasmus + HERA Humanity european road acces la Liceul de arte „Regina maria” Alba Iulia - Prof. dr. Albescu Nadia Flaviana	3
Starea de bine prin ochii elevilor Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia – Bibl. Bîrz Lucreția	5
A fi profesor în școală. Educatorul – factor al educației – Prof. Dărămuș Eugenia Marcela	12
Ziua europeană a limbilor 26 septembrie 2023 la Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia – Prof. Rusu Sofica	15
Starea de bine emoțională – Prof. Teban Laura Diana	20
Rezultatele jurizării concursului județean interdisciplinar sub semnul creativității, ediția 2023 – Prof. dr. Albescu Nadia Flaviana	22
Este oportună amenajarea unui aqualand în zona complexului de agrement Mamut? - Prof. Apolzan Cosmin	24
O călătorie (auto) educativă către sănătate mentală – curs în cadru proiectului Erasmus+ – Prof. Huștiuc Nicoletta	27
Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare – Prof. înv. primar Irimie Nicoleta	28
Rolul lecturii în stimularea creativității copiilor – Prof. înv. preșcolar Dobre Laurenția Ella	30
Lectura în mediul online – Prof. Clucerescu Carmen	31
Specificitatea învățării la adulți – Prof. înv. preșcolar Morar Cristina Adriana	32
Stima de sine și succesul școlar – Prof. Oltean Sabina Larisa	34

**Climatul pozitiv și ambianța plăcută în sala
de curs – Prof. înv. primar Pleșa Denisa-
Elena** 36

**Educația născută în spiritul și școlile
Blajului (IV) – Prof. Simu Alexandru, prof.
Popteloecan Călin** 37

**DISEMINARE DE PROIECT
PROIECTUL ERASMUS+ HERA
HUMANITY EUROPEAN ROAD ACCESS
LICEUL DE ARTE „REGINA MARIA” DIN ALBA IULIA**

Prof.dr. Albescu Nadia-Flaviana, Liceul de Arte „Regina Maria”, Alba Iulia

I.Echipa de proiect:

Prof. Vasiu Diana
Prof. Incze Monica
Prof. dr. Apostol Nicoleta
Prof. dr. Albescu Nadia

II.Partenerii proiectului:

- École primaire Le Quesnay (Franța - școală coordonatoare)
- Istituto Comprensivo Riccardo da Lentini (Italia)
- Szkola Podstawowa nr 77 Gdansk (Polonia)
- Liceul de Arte „Regina Maria” Alba Iulia

III.Despre proiect:

Durata: 1 septembrie 2022 – 31 august 2024

4 mobilități, câte una în fiecare școală parteneră, cu câte 8 elevi și 2 profesori

Categoria de vârstă a elevilor din proiect este 10-14 ani

IV: Obiectivele proiectului:

Dezvoltarea interculturalității instituționale

Dezvoltarea unei educații pentru cetățenie europeană

Descoperirea moștenirii istorice și culturale locale

Activitățile proiectului urmăresc descoperirea patrimoniului specific fiecărei țări prin:

Vizitarea unui monument clasificat de UNESCO în fiecare țară

Învățarea unui dans tradițional fiecărei țări

Prepararea unei rețete culinare specifice din fiecare țară

Interpretarea unui cântec semnificativ fiecărei țări partenere

Descoperirea lucrărilor unor artiști plastici celebri

V:Instrumente digitale folosite în proiect:

Google Forms – pentru chestionare și concursul de alegere al logo-ului de proiect

Kahoot! – pentru jocuri de descoperire a valorilor naționale ale fiecărei țări

Padlet – aplicație prezentări pentru fiecare școală

<https://ent.l-educdenormandie.fr/blog/pub/erasmus> - blog-ul proiectului

Twinspace – platforma e-twinning

Genially – pentru prezentarea activităților de proiect

Thinglink – activități interactive de proiect

VI.Următoarea mobilitate a proiectului va fi găzduită de Liceul de Arte „Regina Maria” și se va derula pe parcursul unei săptămâni, la finalul lunii septembrie și începutul lunii octombrie, 2023.

Imagini din mobilități:

Mobilitate 1 – Lentini, Sicilia

Imagini din mobilități:

Mobilitate 2 – Gdansk, Polonia

STAREA DE BINE PRIN OCHII ELEVILOR COLEGIULUI NAȚIONAL „HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN” ALBA IULIA

Bibl. Bîrz Lucreția, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Referitor la „starea de bine” există la nivel internațional foarte multe abordări. Poate însemna „a te simți împlinit și a funcționa bine, pe mai multe planuri: cognitiv, emoțional, social, fizic și spiritual. Este un construct larg biopsihosocial, corelat cu satisfacția în viață, stima de sine, implicarea socială și sistemul de valori al unei persoane.”¹

¹ ȚÎRCĂ, Anca. *Hai cu starea de bine în școală! Ghid pentru profesori, directori și părinți*. București: Corint Educațional, 2022, pag. 6.

Despre starea de bine în școală se vorbește de multă vreme în sistemele de învățământ avansate. În ultima perioadă, interesul pentru sănătatea fizică și mintală a personalului didactic și a elevilor a început să devină una de interes și pentru domeniul educațional din România.

La nivel mondial, au fost create diverse modele de dezvoltare a stării de bine în școală, acele cadre generale care direcționează intervențiile către anumite zone și domenii. Unul dintre aceste modele este cel realizat de cercetătorii finlandezi Anne Konu și Matti Rimpela, folosit în multe țări și care împarte „starea de bine” dintr-o școală în patru categorii: condițiile de lucru, relațiile, mijloacele de realizare personală și starea de sănătate.

În mediul școlar există o strânsă interdependență între starea de bine a elevilor și cea a profesorilor. Ele nu pot fi separate. Este imposibil ca ceva care afectează profesorii să nu afecteze, mai devreme sau mai târziu și elevii și invers. Este foarte important să conștientizăm acest lucru și să încercăm să ne îmbunătățim starea de bine, atât noi profesorii, cât și elevii și împreună să aducem mai multă stare de bine în școală. Împreună putem face școala un loc mai bun, un loc în care mergem cu drag și ne simțim bine.

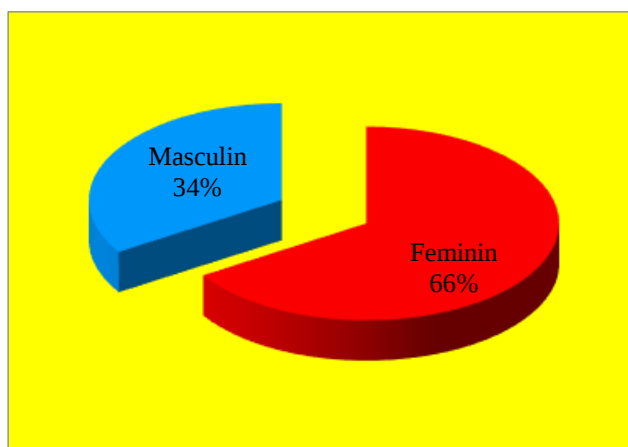
În cadrul proiectului „*Starea noastră de bine*”, derulat în perioada aprilie-august 2023, elevii Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” din Alba Iulia au fost provocați să răspundă la un chestionar pe tema stării de bine, care i-a pus pe unii, poate pentru prima dată, în situația de a se gândi cu adevărat la ceea ce-i face să aibă o stare de bine, dar și la ce ar putea face pentru a-și îmbunătăți starea de bine.

Printre obiectivele cercetării s-au numărat:

- Identificarea modului în care elevii definesc sintagma „*starea mea de bine*”;
- Cunoașterea a ceea ce-i face pe elevi să aibă o stare de bine;
- Identificarea persoanelor care influențează starea de bine a elevilor;
- Cunoașterea modurilor în care elevii sunt influențați de starea de bine;
- Descoperirea unei rețete a stării de bine, prin care cei interesați își pot îmbunătăți starea de bine;
- Identificarea interesului manifestat de elevi în ceea ce privește îmbunătățirea stării de bine;
- Cunoașterea opiniei elevilor referitoare la modul în care cartea/lectura ne poate ajuta să avem o stare de bine;
- Identificarea opiniei elevilor referitoare la modul în care biblioteca poate ajuta elevii și profesorii să aibă o stare de bine;
- Cunoașterea propunerilor elevilor în ceea ce privește îmbunătățirea stării de bine a elevilor la școală.

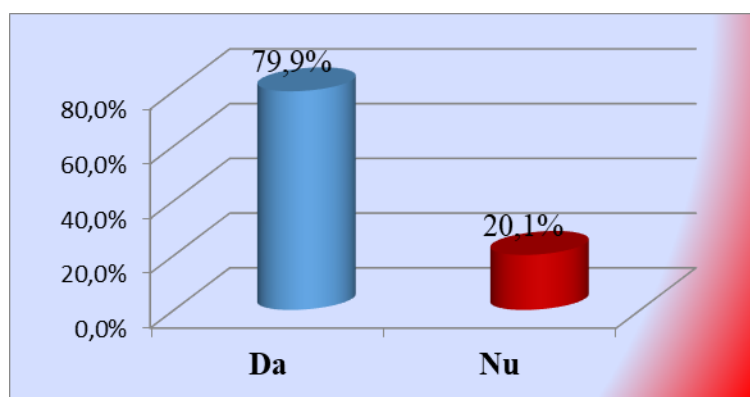
Chestionarul a fost aplicat pe un eșantion format din 159 de elevi proveniți din clasele IX-XI. În ceea ce privește genul respondenților, 66% dintre elevii chestionați sunt fete, iar 33%, băieți. (a se vedea figura nr. 1)

Fig. nr. 1. Genul respondenților

Întrebați dacă s-au gândit până în acel moment (momentul aplicării chestionarului) la ceea ce reprezintă pentru ei sintagma „starea mea de bine”, 79,9% dintre elevii respondenți au răspuns afirmativ, iar 20,1% au afirmat că nu s-au gândit la această sintagmă. (a se vedea fig. nr. 2)

Fig. nr. 2. Te-ai gândit până în acest moment la ceea ce reprezintă pentru tine sintagma „starea mea de bine”?

Ce înțeleg elevii prin „starea de bine”?

Răspunsurile variază, iar dacă le adunăm pe toate la un loc, toate cele aproximativ 150 de răspunsuri primite, am putea creiona următoarea definiție a stării de bine:

„Starea de bine este atunci când suntem calmi, liniștiți, relaxați, mulțumiți, bucuroși, fericiți, veseli, gândim pozitiv, suntem sănătoși, veseli, ne simțim împliniți, suntem noi înșine, suntem în armonie cu noi și cu cei din jurul nostru. Atunci când iubim, glumim, zâmbim sau râdem din suflet și suntem binedispuși. Suntem în pace, avem liniște sufletească, suntem împăcați cu noi înșine și cu ceilalți, avem conștiința împăcată, ne simțim iubiți, în siguranță, confortabil, ne iubim pe noi înșine exact așa cum suntem, avem timp liber și facem ceea ce dorim. Atunci când nu avem griji, probleme și nimic nu ne stresează, suntem alături de persoanele dragi nouă, când ne bucurăm de reușitele noastre, dar reușim să ne bucurăm și de lucrurile mici și neînsemnate din viața noastră.

O stare de bine avem și atunci când știm că persoanele dragi nouă sunt bine, liniștite, avem o familie unită, atunci când petrecem timp cu prietenii sau revedem prieteni vechi, dar și atunci când ajutăm alți oameni sau ne bucurăm de prezent în totalitate.

Este sentimentul cald pe care îl simțim în inimă atunci când experimentăm ceva frumos sau cum ne simțim în momentele noastre de glorie, dar și în acele momente în care sufletul nostru

zâmbește pentru că face exact ceea ce ne place să facem: să citim, cântăm, pictăm, dansăm, studiem, practicăm un sport, ieșim în oraș, ne plimbăm, etc.”.

Din analiza răspunsurilor oferite de elevi la o serie de întrebări deschise, au rezultat concluziile prezentate în continuare.

Sunt multe activitățile, lucrurile care ne pot face să avem o stare de bine, depinde de fiecare dintre noi. Unii suntem fericiți atunci când petrecem timp alături de cei dragi, atunci când practicăm un sport, când vizionăm filmul sau serialul preferat sau poate atunci când ieșim cu prietenii, mergem la o cafea sau pur și simplu ne plimbăm, ieșim în natură, ascultăm muzică sau poate chiar cântăm cu vocea sau/și la un instrument. Alții sunt fericiți atunci când vremea este bună, când obțin o notă bună sau o realizare, când sunt productivi, se simt în siguranță, gândesc pozitiv, iau o masă în familie, se comportă frumos cu cei din jur, își petrec timpul cum vor, fără grija zilei de mâine.

Starea de bine pentru unii este creată de mersul la cumpărături, discuțiile cu familia sau prietenii, vremea ploioasă sau zilele cu soare, energia pozitivă emanată de persoanele din jur, trăitul în momentul prezent, jocul de șah, muzica clasică sau timpul liber. Pentru alții, starea de bine este dată de munca pe care o depun pentru a atinge ceea ce-și doresc sau pentru ceea ce-i interesează cu adevărat sau de dorința de a-și atinge visurile, țelurile, dar și de mediul în care trăiesc sau de oamenii prietenoși.

Pentru a avea o stare de bine, este importantă pentru unii sănătatea familiei, dar și lipsa problemelor, să aibă timp pentru a sta cu ei înșiși sau să-și facă ordine printre lucruri, să socializeze, dar și să meargă la biserică sau la teatru. Alții, în schimb sunt fericiți, mulțumiți, au o stare de bine, atunci când se „gătesc”, conduc seara, fac fotografiile, se joacă cu animalul de companie sau atunci când câștigă un joc sau concurs, se întâlnesc cu persoanele dragi, atunci când ajută alte persoane sau comunică bine cu cei din jur.

Starea de bine ne poate fi indusă și de conversațiile profunde despre viață, cititul Bibliei, învățând mai multe despre Dumnezeu, învățând despre subiecte care ne pasionează, făcând activități care ne ajută să ne dezvoltăm, de zilele productive în care am învățat ceva nou, de realizările noastre sau de îmbrățișările pe care le oferim altora sau care ne sunt oferite, atunci când dormim și ne simțim odihniți, mâncăm mâncarea care ne place, ne înțelegem cu familia noastră, când le transmitem celor din jur sentimente de bucurie și amuzament, când privim peisaje deosebite, sau atunci când citim și ne afundăm în cărți.

Ne pot oferi o stare de bine oamenii veseli, membrii familiei, prietenii, dar și mersul la școală, lipsa testelor, cărțile, scrisul, cititul, animalele de companie, origami-ul, sporturile extreme, jocurile în general, dar și cele video, arta, filmele, călătoriile, drumețiile, concertele, petrecerile, gătitul, marea, soarele, apusul, libertatea.

Elevii chestionați au afirmat că ar avea o stare de bine la școală dacă nu ar exista teste sau acestea ar fi mai puține, dacă s-ar elimina notele și nu s-ar trece absențele, dacă orele ar începe mai târziu, ar avea un program mai echilibrat, dacă s-ar elimina materiile care nu au legătură cu profilul, dacă pauzele ar fi mai lungi, ar avea mai multe vacanțe, dacă s-ar desfășura activități interactive, pe grupe, în aer liber, sub formă de jocuri, activități sportive sau gastronomice, lecții de actorie, dacă s-ar alterna teoria cu practica, dacă ar avea ore de socializare sau în cadrul cărora sunt învățați să nu se streseze, dar și mai mute excursii sau activități extrașcolare.

Pentru a avea o stare de bine la școală, elevii trebuie să fie uniți, să învețe mai mult, să-și facă prieteni noi, dar și să folosească telefoanele mai puțin sau chiar deloc pentru a fi mai interesați de școală. Ei trebuie să fie încurajați mai des, să primească mai multă atenție, să poată să-și aleagă materiile pe care le studiază, să lase tehnologia la o parte și să socializeze mai mult, să aibă relații favorabile cu cei din jur, să râdă, să se distreze, să facă glume, să petreacă timp în natură. Să iasă în pauze pe afară, să nu se extenuze, să fie buni cu ei înșiși și să aibă încredere în ei.

Starea de bine a elevilor depinde și de starea de bine a profesorilor. Elevii vor ca profesorii lor să fie prietenoși, amuzanți, relaxați, axați mai mult pe dezvoltarea personală a elevilor, înțelegători, apropiați de elevi, profesori care empatizează cu elevii, au mai multă răbdare cu elevii și care fac lecții interesante.

Elevii consideră că starea lor de bine de la școală poate fi creată și de muzica de pe holurile școlii, cărțile și activitățile de la CDI. De asemenea, ei doresc ca în școală să existe o atmosferă relaxantă, spații de relaxare, automate cu ciocolată caldă la fiecare etaj, săli de clasă zugrăvite în culori, iar școala să fie renovată complet.

Pentru ca elevii să aibă o stare de bine, școala ar trebui să stimuleze interesul și motivația elevilor și să soluționeze problemelor care produc o stare dificilă elevilor.

Starea noastră de bine nu numai că ne influențează pe noi înșine, dar îi poate influența și pe cei din jurul nostru.

O rețetă a stării de bine universal valabilă nu credem că există, fiecare om este unic, deci fiecare ar trebui să aibă propria rețetă a stării de bine.

Redăm în tabelul nr. 1 o serie de ingrediente propuse de elevii chestionați pe care le putem împrumuta atunci când avem nevoie să dăm un upgrade propriei rețete a stării de bine.

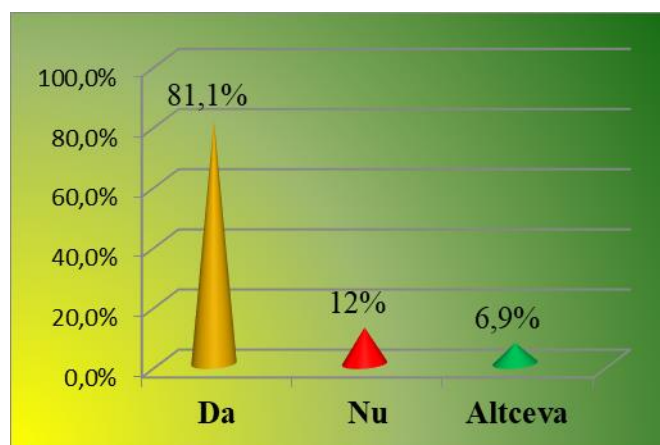
Tab. nr. 1. Ingredientele rețetei stării de bine

Ingredientele rețetei stării de bine
• Ascult muzica preferată; • Practic sportul preferat; • Petrec timp cu cei dragi; • Mă focusez pe obiectivele stabilite; • Mă distrez; • Dansez; • Pictez sau desenez; • Fac mișcare; • Merg la sală; • Mă relaxez; • Merg la petreceri; • Meditez; • Fac plimbări în aer liber; • Sunt recunoscător; • Sunt optimist; • Mă încurajez de oameni care îmi oferă o stare de bine; • Petrec timp cu mine însămi; • Îmi ofer momente de liniște; • Fac ceea ce-mi place; • Gândesc pozitiv; • Ies cu prietenii; • Nu mă stresez din lucruri inutile; • Îmi acord timp pentru a trece peste momentele grele; • Evit oamenii negativiști; • Ajut persoanele din jur; • Citesc ceea ce-mi place;

- Vizionez un film/documentar;
- Călătoresc;
- Privesc natura;
- Am relații bune cu familia și prietenii;
- Mă odihnesc suficient;
- Învăț lucruri noi;
- Mă descopăr pe mine însumi;
- Mă accept așa cum sunt;
- Stau la povești cu prietenii;
- Trăiesc clipa;
- Mănânc ceva bun;
- Sunt împăcată cu viața;
- Merg la petreceri;
- Sunt vesel;
- Iubesc;
- Descopăr noi hobby-uri;
- Fac tot ceea ce fac cu plăcere.

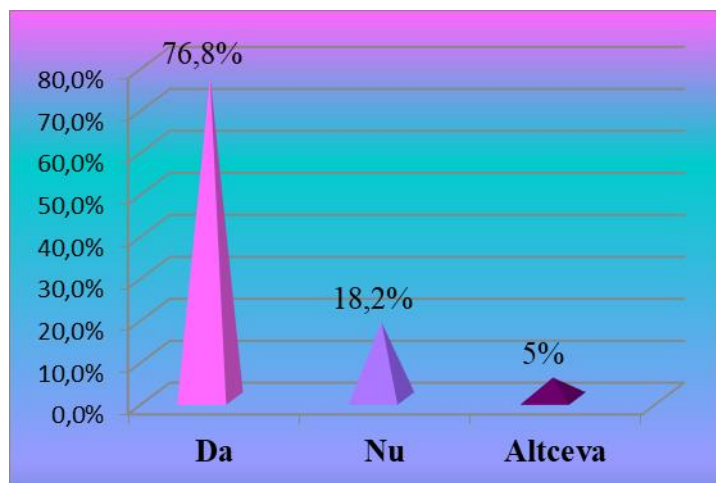
La întrebarea „*Ai fi interesat să-ți îmbunătățești starea de bine?*”, 81,1% dintre elevii chestionați au răspuns afirmativ, 12% au răspuns negativ, iar 6,9% au optat pentru varianta „altceva”. (a se vedea figura nr. 3)

Fig. nr. 3. Interesul elevilor pentru îmbunătățirea stării de bine

Așa cum se poate observa în figura nr. 4, 76,8% dintre elevii chestionați au afirmat că lectura/cartea ne poate ajuta să avem o stare de bine, 18,2% au afirmat că lectura/cartea nu ne poate ajuta să avem o stare de bine, iar 5% dintre respondenți au optat pentru varianta „altceva”.

Fig. nr. 4. Lectura/cartea ne poate ajuta să avem o stare de bine?

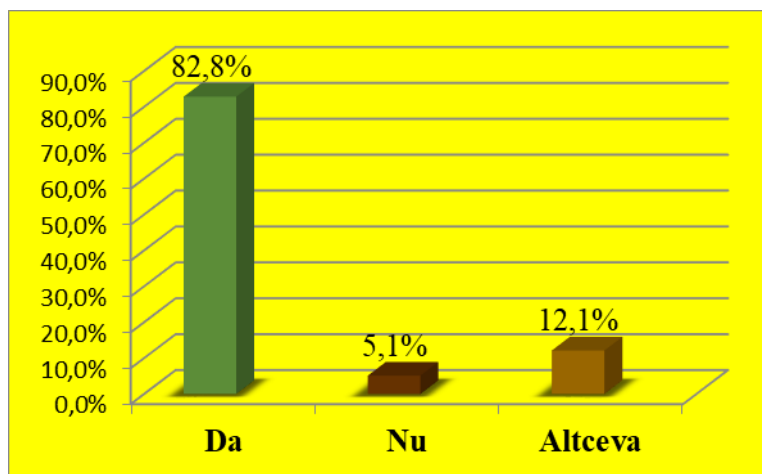
Cartea, lectura nu pot avea decât o influență pozitivă asupra stării noastre de bine. Numai cine nu a citit nici o carte, poate considera că lectura îi creează o stare negativă.

Starea de bine creată de carte/lectură provine din faptul că simpla lecturare a unei cărți relaxează, ne deconectează de la lumea din jur, ne îmbunătățește imaginația, ne ajută să descoperim lucruri noi, ne poartă prin universuri noi, ne transpune într-o lume de povești sau ne ajută să ne descoperim pe noi înșine, ne oferă adevărate lecții de viață, ne detașează de problemele de zi cu zi și ne ajută să privim altfel viața și lumea în care trăim.

În același timp, cartea/lectura ne ridică moralul, ne dezvoltă vocabularul, memoria, ne poate înveseli, ne dă speranță, încredere, ne pune pe gânduri, ne îndeamnă la acțiune și ne face să ne simțim liberi.

La întrebarea „Biblioteca/CDI poate ajuta elevii și profesorii să aibă o stare de bine?”, 82,8% dintre elevii chestionați au răspuns afirmativ, 5,1% au răspuns negativ, iar 12,1% au optat pentru varianta „altceva”. (a se vedea figura nr. 5)

Fig. nr. 5. Biblioteca/CDI ne poate ajuta să avem o stare de bine?

Biblioteca/CDI influențează starea de bine a elevilor, profesorilor și a tuturor persoanelor care îi trec pragul prin modul în care comunică cu utilizatorii, prin multitudinea de cărți oferite spre consultare sau împrumut, prin activitățile derulate, orele de lectură sau cercurile de lectură pe care le coordonează, prin faptul că oferă gratuit spre împrumut cărți.

Starea de bine a utilizatorilor unei biblioteci este indusă și de faptul că aceasta este un loc de socializare, loc de studiu, de ajutor, de liniște și relaxare, acel loc în care se simt în siguranță, poartă

conversații deschise, ascultă muzică de relaxare, participă la activități practice, interactive, amuzante, proiectări de filme sau la jocuri de cunoaștere, își pot petrece orele libere la CDI, pot petrece timp cu ei înșiși sau citind în liniște o carte.

Starea de bine este dată și de faptul că biblioteca/CDI este văzută de elevi ca fiind un loc plin de energie pozitivă, ca un alt univers, un mediu prietenos în care elevii nu se simt marginalizați, au acces la informații, sunt ajutați să se dezvolte, le oferă posibilitatea să cunoască personalități din domeniul literar și cultural, pot să participe la altfel de ore derulate în CDI sau la proiecții de filme sau pot să asculte muzică de relaxare.

Bibliografie:

- ȚÎRCĂ, Anca. *Hai cu starea de bine în școală! Ghid pentru profesori, directori și părinți*. București: Corint Educațional, 2022.

***Notă:** Raportul complet al cercetării, care a stat la baza acestui articol, poate fi consultat online: <https://hcccdi.wordpress.com/cercetari/starea-de-bine-prin-ochii-elevilor-colegiului-national-horea-closca-si-crisan-alba-iulia/>

A FI PROFESOR ÎN ȘCOALĂ EDUCATORUL – FACTOR AL EDUCAȚIEI

Prof. Dărmăș Eugenia Marcela, Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia

„Nu putem preda altora ceea ce vrem, voi spune chiar că nu putem preda ceea ce știm sau ceea ce credem că știm, nu predăm și nu putem preda decât ceea ce suntem.”

Jean Jaures

Referindu-se la educatori, D. Salade subliniază că aceștia au fost adeseori purtătorii de cuvânt ai națiunii, interpreți fideli și sinceri ai aspirațiilor naționale și misionarii civilizației și ai culturii. Prin glasul lor s-au răspândit ideile noi în sânul poporului și tot ei au înlesnit circulația valorilor. Educatorii desfășoară o muncă neobosită, conștientă, modestă și delicată, conștienți de rolul și funcția pe care o îndeplinesc în societate contribuind la dezvoltarea și perfecționarea acesteia.

Educatorul instruieste, educă, îndeamnă, dirijează, cultivă și organizează, corectează, perfecționează și evaluează neîncetat procesul formării calităților necesare omului de mâine. Munca educatorului s-a diversificat continuu cuprinzând un număr tot mai mare de activități, pe lângă cea de predare incluzând pe cele de orientare școlară și profesională, de autoeducație, de îndrumare și conducere a laboratoarelor, cabinetelor, atelierelor, organizarea și desfășurarea de concursuri, expoziții, parteneriate și alte manifestări cultural-educative.

O definiție simplă arată că educatorul este personalitatea investită cu o responsabilitate precisă, pe baza unei pregătiri și garanții morale, în domeniul educației. Educator poate fi nu numai o persoană, ci și un colectiv, o organizație sau o instituție.

Un sens restrâns definește educatorul ca persoana care are o calificare în domeniul educației și învățământului și-și exercită această profesiune (educatoare, învățător, institutor, profesor).

Extinzând sensul definiției, orice adult în raporturile cu copilul, orice părinte sau conducător

de instituție, orice scriitor sau artist poate fi și potențial este și un educator. Orice om își exercită rolul de educator în anumite împrejurări.

Deoarece oamenii au relații multiple și diverse cu cei din jur, influența exercitată de unii asupra altora are o semnificație deosebită. Educatorul exercită uneori o influență hotărâtoare asupra celor educați. Nici o profesiune nu cere posesorului ei atâta competență, dăruire și umanism ca cea de educator pentru că în nici una nu se lucrează cu un material mai prețios, mai complicat și mai sensibil decât este omul în devenire. Educatorul este cel care poate orienta dezvoltarea personalității copiilor în concordanță cu posibilitățile lor.

Educatorul trebuie să inspire încredere, să dezlănțuie energii, să mobilizeze, să deschidă perspective și să proiecteze idealul ce trebuie atins, lăsând fiecăruia libertatea alegerii și adaptării la dimensiunile propriei personalități. Educator înseamnă *competență*, *sensibilitate*, *încredere*, *exemplu*. Înseamnă capacitatea de a te transpune în situația celui educat (empatie), înseamnă înțelegere și priceperea de a găsi soluții adecvate pentru fiecare problemă pe care o ridică educarea și îndrumarea altora.

În procesul educativ educatorul este factorul conducător pentru că el sintetizează o serie de calități și cerințe importante și, pe de altă parte, el este cel care utilizează și valorifică toate elementele implicite actului educațional. Chiar dacă și alte influențe devin importante, cel mai important rămâne educatorul.

În condițiile societății contemporane rolul educatorului a crescut, funcțiile s-au înmulțit și complicat, s-au dezvoltat și perfecționat bazele științifice ale activității sale; tipologia educatorilor și relația profesor-elev a cunoscut un reviriment în ultimii ani, pregătirea educatorilor și-a lărgit bazele, și-a accentuat caracterul științific, interdisciplinar; statutul social al educatorului s-a conturat și perfecționat tot mai mult; responsabilitatea educatorului s-a accentuat; rolul său în opera de formare a tinerilor este încă recunoscut cu toate că este concurat tot mai mult de alți factori. (fig.1)

Importanța rolului educatorilor este determinată de faptul că prin natura activității formează oameni și intervin permanent în îndrumarea dezvoltării omului, dar mai ales de faptul că aproape toți educatorii acționează asupra copiilor și tinerilor tocmai în perioada lor de formare.

Pedagogul francez G. Mialaret, referindu-se la multiplele atribuții ale educatorului, la complexitatea funcțiilor sale, scria următoarele: „A fi educator nu înseamnă a exercita o meserie; înseamnă a îndeplini o misiune, a face un apostolat”.

Pe lângă activitatea sa propriu zisă în școală, educatorul este preocupat să-și asigure colaborarea și sprijinul nemijlocit al diversilor factori educativi, care contribuie la succesul muncii educative

Îndrumător, realizator, coordonator și evaluator al activităților instructiv-educative

Organizator al educației permanente și al educației integrale

Conducător al educației complete, integrale

Colaborator al elevului la orientare și autoeducație

Dirijor și organizator al învățării

Transmițător de cunoștințe

Fig.1 – Evoluția atribuțiilor educatorului

De obicei educatorii își limitează efortul la pregătirea elevilor și mai puțin la conlucrarea cu ceilalți parteneri de drum și acțiune.

Ca prim agent al educației copilului, familia are rol de principal colaborator al educatorului. Numai cu ajutorul educatorului familia își poate îndeplini cu competență rolul, de aceea pregătirea pedagogică a părinților constituie o sarcină a școlii și o premisă a succesului în munca educativă.

O acțiune atât de complexă ca *formarea personalității elevilor* este rodul *conlucrării* tuturor factorilor educativi, arată Dumitru Salade.

Factorii educativi ar putea fi clasificați în: factori calificați și necalificați, direcți și indirecti, spontani și organizați, accidentali și permanenți, fiind greu, chiar imposibil, de a le sublinia și influența în fiecare caz. O altă clasificare, mai simplă i-ar împărți în: colaboratori din interiorul școlii și din afara ei. Cei din interior sunt colegii, directorul și personalul ajutător, pedagogii școlari. Cei din afară sunt toți potențialii agenți cultural-educativi.

Familia, cel mai important și influent educator colectiv, deține un loc special între factorii educativi. Ea reprezintă mediul psiho-pedagogic și moral cel mai adecvat necesităților de dezvoltare ale copiilor cu condiția ca sistemul de relații dintre membrii familiei să fie bazat pe încredere, optimism, afecțiune și efort colectiv. Familia ar trebui să fie mai disponibilă pentru colaborarea cu școala, sporindu-și atribuțiile, urmărind cu grijă supravegherea copiilor până la deplina lor maturitate.

În condițiile unei societăți profund industrializate cum este cea contemporană familia își modifică obiectivele și strategiile, dar funcția ei educativă nu slăbește. Exigențele societății actuale dau altă pondere unor aspecte privitoare la pregătirea tinerilor pentru integrarea socială. Pe măsură ce se complică sarcinile familiei se impune creșterea nivelului ei de pregătire pentru munca educativă și o colaborare mai activă cu toți factorii educativi, în primul rând cu școala.

Educatorii colectivi a căror influență nu trebuie subestimată sunt factorii care acționează asupra indivizilor în grup sau în masă, iar în cele din urmă „față în față”. Familia, grupul de joacă, prietenii, clasa, clubul, cercul, strada, cartierul, localitatea, mass-media constituie astfel de educator. Nu numărul acestora contează ci *calitatea* influenței pe care o exercită.

Munca este un educator colectiv atât prin ea însăși cât și prin relațiile pe care le implică: de colaborare, de subordonare, de supraordonare, de proiectare, de apreciere reciprocă. Calitatea muncii depinde de calitatea oamenilor, de competența lor profesională.

Acțiunea educatorilor de profesie și a celorlalți se îmbină mereu în proporții variate, de la o etapă la alta și într-o configurație specifică pentru fiecare caz. „Câmpul de acțiune psihologic sau sociologic în care se mișcă fiecare tânăr are niște coordonate care acționează în fiecare situație într-un fel anume. De aceea e necesară sporirea acțiunii educatorilor calificați până la limitele ei superioare și coordonarea ei cu cea a altor factori educativi.

Numeroase studii de sociologie, de sociologia educației, de psihologie pedagogică, de pedagogie au stabilit că influența diversilor factori educativi este diferită și că nu se poate pune pe același plan totdeauna nici măcar acțiunea familiei cu cea a școlii. Între acțiunile părinților și ceea ce întreprinde un profesor în clasă sau în școală există deosebiri sensibile. Un element important în școală este prezența colectivului de elevi, a colegilor de clasă sau de grupă care au aceleași interese și particularități.

În școală educatorul urmărește cu grijă, după un anumit plan, organizarea influențelor, eșalonarea acțiunilor, dozarea conținutului și verificarea rezultatelor, în timp ce acțiunile celorlalți factori educativi au un conținut divers, mozaical și o organizare întâmplătoare de cele mai multe ori.

Un profesor acționează ca un arhitect sau ca un inginer pe baza unor schițe, a unor proiecte sau planuri bine elaborate și calculate, în funcție de o serie de parametri. El știe cu cine și cât va lucra, ce are de transmis și de înfăptuit, știe ce conținut și cu ce metodologie va acționa, cunoaște modul de verificare și evaluare a rezultatelor obținute până la un moment dat.

ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR -26 SEPTEMBRIE 2023 LA COLEGIUL NAȚIONAL „HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN” DIN ALBA IULIA

Prof. Rusu Sofica, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Ziua Europeană a Limbilor este celebrată în fiecare an în 26 septembrie și are ca obiectiv să atragă atenția colectivelor de elevi și profesori angajați în aventura studierii limbilor străine asupra importanței învățării limbilor străine pe tot parcursul vieții. E o manieră de a-i sensibiliza pe elevii cu privire la existența unei mari diversități lingvistice în Europa și de a încuraja continuarea învățării limbilor străine. Multilingvismul și plurilingvismul sunt două noțiuni cheie ale politicii lingvistice europene, iar manifestarea dedicată limbilor străine vorbite în Europa a debutat în 2021, an considerat de Consiliul Europei „Anul european al limbilor vorbite”. Numai în Europa se vorbesc 24 de limbi oficiale, dar și peste 60 de limbi regionale aparținând comunităților autohtone minoritare. Conform statisticilor, mai mult de jumătate din cetățenii Uniunii Europene declară că vorbesc o limbă străină, iar mai mult de un sfert vorbesc chiar două limbi străine. Cifrele arată că există interes pentru dezvoltarea plurilingvismului în Europa, iar la Summitul UE de la Barcelona din anul 2002 a fost stabilit ca obiectiv pentru copii învățarea a cel puțin două limbi străine în sistemul de învățământ al fiecărui stat.

Aderarea la Uniunea Europeană a țărilor europene, mondializarea și dreptul cetățenilor la liberă circulație și la muncă presupun dezvoltarea competențelor lingvistice, a capacității de a comunica în mai multe limbi străine, aceste competențe fiind esențiale pe piața muncii. În marile orașe din Europa, în contextul actual al migrațiilor, se vorbesc tot mai multe limbi străine, multilingvismul fiind tot mai accentuat. Exemplul orașului Londra este unul concludent. Aici se vorbesc actualmente mai mult de 300 de limbi: engleza, franceza, chineza, poloneza, rusa, spaniola, portugheza, araba, turca, bengali, kurda, berbera, hindi, etc. O limbă străină poartă în ea o imensă cultură care trebuie descoperită și înțeleasă de vorbitorii de limbi străine prin medierea mesajului transmis, prin studiul asiduu al vocabularului și al morfosintaxei limbii respective. Dispariția unei limbi este considerată de către lingviști o catastrofă, o pierdere ireversibilă. De aceea, obiectivele generale ale ZEL- Ziua Europeană a Limbilor sunt promovarea diversității lingvistice și culturale, încurajarea învățării limbilor străine în contexte diferite (formal/non-formal), înțelegerea interculturală, creșterea multilingvismului (pe un teritoriu se vorbesc tot mai multe limbi străine) și a plurilingvismului (un singur locutor vorbește mai multe limbi străine).

În calitate de organizator al evenimentului de celebrare a Zilei Europene a Limbilor din 26 septembrie 2023, la CN HCC, am înregistrat evenimentul pe site-ul dedicat sărbătorii, cu ajutorul hărții digitale, în vederea promovării lui la nivel european. Anul acesta, pornind de la motto-ul « Spuneți da limbilor », elevii claselor a IX-a A și a IX-a F au reușit să-și lărgescă și mai mult orizontul cunoașterii prin studierea unor texte despre expresii uzuale în limba franceză. Câteva exemple: *s'il vous plaît (vă rog)*, *pas de souci (nicio problemă)*, *à bientôt (pe curând)*, *ce n'est pas la mer à boire (nu este foarte dificil, nu este o problemă imposibil de soluționat)*, dar și prin explorarea unor resurse cu imagini și informații despre patrimoniul cultural francez precum monumente emblematice de la Paris (Arcul de Triumf, Turnul Eiffel, muzeul Luvru) sau despre monumente din Italia (Colosseumul din Roma, Fontana di Trevi, Turnul din Pisa), Belgia sau Luxemburg. Elevii au desenat drapelul Franței și au explicat în limba franceză semnificația culorilor. O expoziție de desene, afișe, postere a fost realizată în sala de clasă, după prezentarea făcută în limba franceză, de fiecare elev participant la eveniment.

În vederea realizării activității cu elevii, au fost consultate resurse didactice disponibile pe site-ul Zilei Europene a Limbilor, ca de exemplu „Călătoria lingvistică a Larei prin Europa”, publicată în 2021 și disponibilă în 26 de versiuni lingvistice. Este o poveste captivantă despre

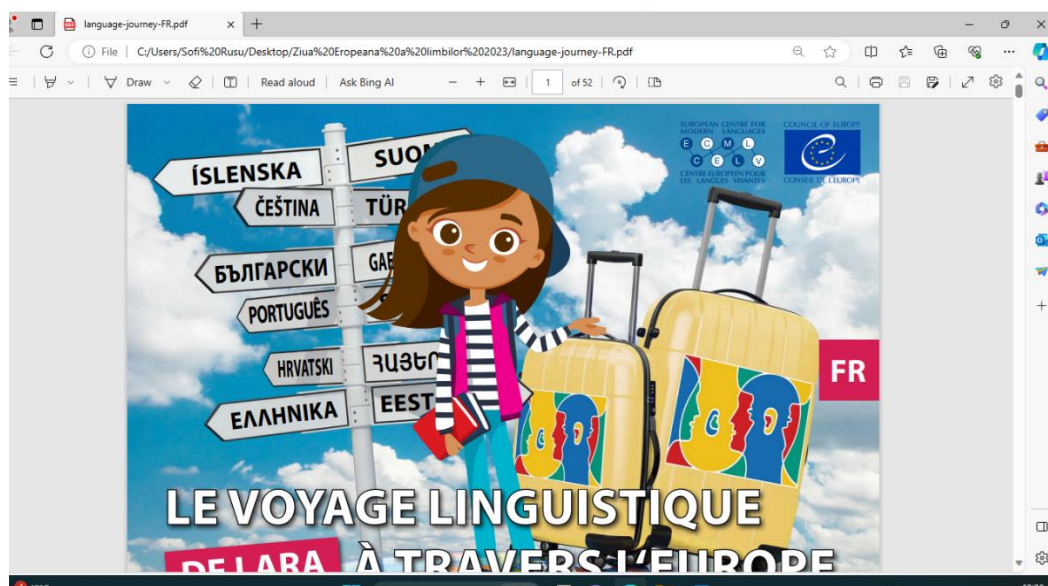
personajul imaginar Lara care acceptă provocarea de a porni într-o nouă călătorie pentru a explora limbile regionale și limbile minoritare vorbite în Europa.

Elevii au constatat, prin intermediul acestei activități, că toate limbile vorbite au frumusețea lor și au reușit să întocmească liste de cuvinte cunoscute de ei din cât mai multe limbi străine europene: franceză, engleză, italiană, spaniolă, germană, rusă, turcă. Elevii au lucrat în echipe de 2 sau 3 elevi, listele au fost citite în fața clasei și s-a votat lista cea mai interesantă (care conține cuvinte din cât mai multe limbi străine, cuvinte cât mai melodioase, cuvinte citite corect, scrise corect de către elevi).

Fotografii de la activitate: prezentarea afișelor de către elevii clasei a IX-a F, Bilingv Franceză

O imagine cu materialul didactic exploatat: „Călătoria lingvistică a Larei prin Europa” (print screen)

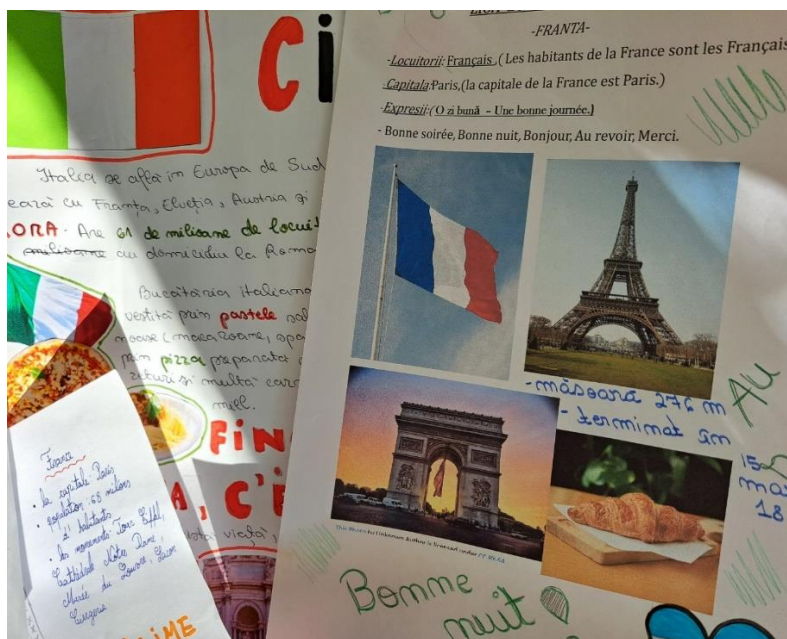

Imagini cu afișele realizate de elevi: Italia, Franța, Belgia, Luxemburg

Afișe, desene care reflectă bogăția de limbi și culturi existente în Europa

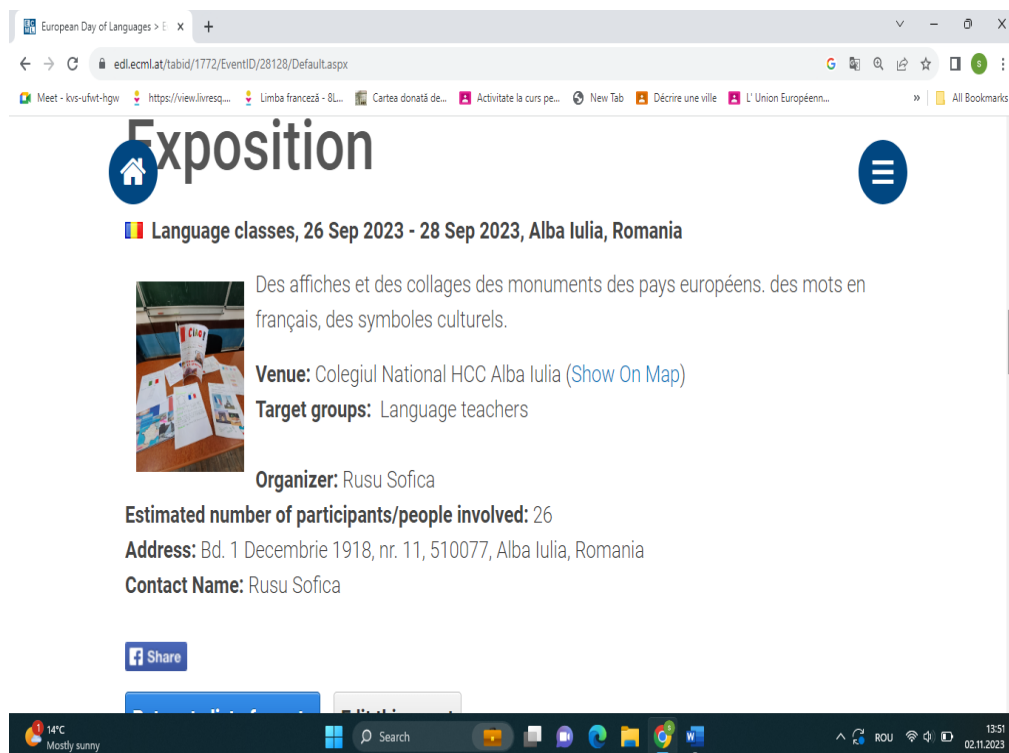

Înregistrarea activității cu elevii pe site-ul Zilei Europene a Limbilor -2023-print screen

Bibliografie:

1. Ziua Limbilor Europei. (on line), (consultat în 26 septembrie 2023). Disponibil la: https://ro.wikipedia.org/wiki/Ziua_Limbilor_Europei
2. Să sărbătorim împreună Ziua Europeană a Limbilor (on line), (consultat în 26 septembrie 2023). Disponibil la: <https://edl.ecml.at/Home/tabid/1455/language/ro-RO/Default.aspx>
3. Ziua Europeană a Limbilor 2023 (on line), (consultat în 28 septembrie 2023). Disponibil la: https://romania.representation.ec.europa.eu/news/ziua-europeana-limbilor-2023-2023-09-05_ro

STAREA DE BINE EMOȚIONALĂ

Prof. Teban Laura Diana, Școala Gimnazială „Ioan Mihu” Vinerea

Organizația Mondială a Sănătății a definit sănătatea drept „o stare de bine completă din punct de vedere fizic, mintal și social și nu doar absența bolii sau a infirmității”. Definiția subliniază faptul că bunăstarea emoțională este o condiție necesară pentru a fi sănătos. Acest argument este susținut de numeroase cercetări care sugerează că inițiativele ce se concentrează pe dimensiunea fizică, excluzând bunăstarea emoțională și socială, sunt sortite eșecului.

Așadar, că pe lângă dezvoltarea fizică, cognitivă și socială a copiilor, trebuie să ne îngrijim și de dezvoltarea lor psihologică și emoțională.

Capacitatea de a identifica, înțelege, accepta și exprima sănătos emoțiile reprezintă elemente importante pentru sănătatea mentală a copilului și pentru starea lui de bine emoțională și socială.

Dezvoltarea abilităților emoționale îi vor ajuta pe copii să gestioneze cu succes formarea și menținerea relațiilor cu ceilalți.

Fiecare copil moștenește de la părinții săi un bagaj genetic unic ce-i determină temperamentul și reactivitatea sa emoțională. Fie că este mai degrabă inhibat ori dezinhibat, sau fie că are o reactivitate emoțională scăzută sau ridicată, aceste trăsături se vor manifesta prin comportamente specifice care nu pot fi modificate sau schimbate. Aceste aspecte sunt importante pentru a înțelege, de pildă, de ce un copil cu o reacție puternică va avea nevoie de un efort mai mare pentru a-și regla emoția sau de ce copiii cu temperament inhibat vor reacționa mai degrabă negativ la un comportament ferm și autoritar din partea părinților sau a cadrelor didactice.

Din acest motiv profesorul trebuie să-i învețe pe copii că emoțiile sunt importante și că etichetarea lor îi poate ajuta să înțeleagă și să gestioneze ceea ce experimentează. Trebuie să le explicăm că este în regulă să se simtă neliniștiți, triști sau invidioși uneori, adică este la fel de firesc ca atunci când sunt fericiți. Fiecare emoție are rolul său și este la fel de valoroasă ca oricare alta. Este foarte util să apreciem sau recompensăm exprimarea adecvată a emoțiilor la elevii noștri.

Crearea unui climat pozitiv în sala de clasă este foarte important pentru gestionarea emoțiilor copiilor. Sala de clasă reprezintă un loc care conferă copilului siguranță, respect și încredere, iar copiii leagă aici relații de cooperare și prietenie, atunci acest spațiu poate acționa ca factor protector sau compensatoriu atunci când apar noi provocări emoționale.

Încurajarea empatiei reprezintă de asemenea un factor important în gestionarea emoțiilor. Analiza împreună cu elevii a emoțiilor pe care le simt anumite personaje din cărți sau chiar persoanele aflate într-o situație dată poate fi un indicator al poziționării față de o emoție sau alta. Acest tip de joc poate ajuta copiii să facă acest lucru atunci când apare un conflict între ei și pot fi încurajate comportamentele de reparare (ex. bilețel cu scuze).

Creșterea rezilienței, încurajarea copiilor să experimenteze, a-i lăsa să își găsească singuri răspunsurile sau a-i îndruma să îmbrățișeze eșecul ca oportunitate de învățare, toate acestea sunt strategii care vor crește reziliența copiilor și capacitatea lor de a face față situațiilor neprevăzute sau stresante.

Managementul emoțiilor este un proces complex, copiii trebuie învățați ce să facă atunci când se simt stresați, obosiți sau anxioși. A face o plimbare, a vorbi cu cineva, a asculta muzica preferată sau chiar a cere ajutorul unui adult sunt strategii bune pentru ca emoțiile negative să fie eliminate iar starea de bine să apară.

Copiii își dezvoltă capacitatea de a-și gestiona emoțiile în cadrul unor relații de încredere cu persoane apropiate. Când copiii primesc sprijinul necondiționat al unui părinte, membru al familiei sau chiar al unui profesor, atunci ei se simt împuterniciți să caute ajutorul și să încerce să gestioneze situațiile dificile. Mai mult, copiii învață foarte mult prin observarea și imitarea comportamentelor celorlalți, motiv pentru care este important pentru cadrele didactice și părinți să poată reprezenta un model pentru copil, din punct de vedere al gestionării emoțiilor.

Pe lângă dezvoltarea abilităților emoționale ale copiilor și susținerea acestora atunci când trec prin perioade noi, dificile sau stresante, este important să avem în vedere o serie de aspecte pe care specialiștii le consideră mai relevante atunci când vine vorba de mediul digital și de starea de bine emoțională a copiilor.

Lipsa unei rețele de suport emoțional sau situațiile în care copiii nu se simt apreciați pot crea un grad mare de vulnerabilitate. Mai mult, atunci când vorbim despre copii introverți, cu o capacitate mai scăzută de a lega prietenii, refugiarea în rețele sociale sau jocuri online poate crește riscul copiilor de a fi vulnerabili la tulburări de anxietate socială. De aceea, este foarte important să încurajăm legarea relațiilor de prietenie și întărirea rețelei de suport al copilului. Un copil ce este eficient în interacțiunea cu prietenii sau colegii, ce se poate integra mult mai bine în diverse contexte sociale și în mediile cu care interacționează, va avea un risc mai scăzut de a suferi consecințe negative în mediul online.

În concluzie starea de bine emoțională a copiilor trebuie privită într-un mod holistic. Bunăstarea emoțională este influențată de numeroși factori, cum ar fi circumstanțele de familie sau viață, sentimentul de apartenență și acceptare în cadrul unei comunități, dar și factori culturali, vârstă sau sex. Suntem datori în susținerea copiii pentru a se dezvolta corect din punct de vedere emoțional. Prin cultivarea înțelegerii, acceptării și compasiunii putem crește calitatea interacțiunilor atât în sala de clasă, cât și în afara ei.

Bibliografie

Hoge, E., Bickham, D., Cantor, J., Digital Media, Anxiety, and Depression in Children, Pediatrics, 2017

Petrovai, D., Botiș, A., Tudose, D., Constandache, S., Vârsta preșcolară: Ghid pentru părinți, Salvați Copiii, 2008

Studiul privind utilizarea Internetului de către copii, Salvați Copiii, 2019
<https://oradenet.salvaticopiii.ro/docs/Studiu-privind-utilizarea-internetului-de-catre-copii-v2-online.pdf>

REZULTATELE JURIZĂRII CONCURSULUI JUDEȚEAN INTERDISCIPLINAR SUB SEMNUL CREATIVITĂȚII/ SOUS LE SIGNE DE LA CRÉATIVITÉ, A IV-A EDIȚIE, 2023

Prof. dr. Albescu Nadia-Flaviana, Liceul de Arte „Regina Maria” Alba Iulia

Concursul organizat de Liceul de Arte „Regina Maria” din Alba Iulia. Concursul s-a desfășurat în jurul evenimentului destinat **Zilelor Francofoniei** (*Dis-moi dix mots ...*) și al numelui marelui scriitor francez, **Antoine de Saint-Exupéry**. Premiile concursului au fost anunțate în cadrul spectacolului Zilelor Francofoniei de la Liceul de Arte „Regina Maria” din Alba Iulia, din data de 21.03.2023.

Secțiuni:

I. Dire tes dix mots sur toi-même. Concurs de interpretare liberă, personală, pe scenă, adresat elevilor de GIMNAZIU - s-a desfășurat în Sala de Concerte a Liceului de Arte „Regina Maria”. Nu s-a acceptat citirea materialului!

II. Gânduri în imagini artistice - Antoine de Saint-Exupéry:

a. Caligrafie în RAMĂ - GIMNAZIU și LICEU: - s-au selectat maximum 5 lucrări/ instituție/ ciclu de învățământ!

- pe foaie A3/ A4 – (3 CITATE GIMNAZIU, 5 CITATE LICEU), în limbile FRANCEZĂ și ROMÂNĂ sau FRANCEZĂ și ENGLEZĂ;

- CITATELE în cele 2 limbi vor fi scrise CALIGRAFIC, așezate într-o RAMĂ CREATIVĂ astfel încât lucrarea finală să fie o traducere redată vizual într-un mod artistic;

b. Creație plastică/ prelucrare computerizată GIMNAZIU și LICEU: - se vor selecta maximum 5 lucrări/instituție/ ciclu de învățământ!

- foaie A3/ A4 - reprezentare artistică a UNUI CITAT ALES – desen, pictură, grafică, colaj, prelucrare computerizată etc.

Premii acordate pe secțiuni:

I. Dire tes dix mots sur toi-même:

Liceul de Arte „Regina Maria” (prof. Albescu Nadia)

Premiul I: Rotariu Alexia, clasa a VII-a, A

Premiul II: Munteanu Antonia, clasa a VII-a, A și Dreghiciu Tudor, clasa a VII-a, A

Premiul III: Oprea Alexia, clasa a V-a, A și Cozma Lidia, clasa a V-a, A

Mențiune: Crișan Marina, clasa a V-a, A

II. Gânduri în imagini artistice - Antoine de Saint-Exupéry:

a. Caligrafie în RAMĂ - GIMNAZIU (L. Franceză - L. Română)

Premiul I: Mariș Yoneko, clasa a VIII-a, A, Oltean Emanuel, clasa a V-a, A (prof. Albescu Nadia)- Liceul de Arte „Regina Maria” și Stan Carla, clasa a V-a, (prof. Corina Popoviciu) - Școala Gimnazială „Vasile Goldiș”

Premiul II: Pop Cătălin, clasa a VII-a, A și Ștefănescu Vlad, clasa a V-a, a - Liceul de Arte „Regina Maria” și Brăileanu Rahella, clasa a VII-a, (prof. Cornelia Cosma) Liceul cu program Sportiv „Florin Fleșeriu”, Sebeș

Premiul III: Vasiiu Mara, clasa a VI-a, Liceul de Arte „Regina Maria”, Spoială Romina, clasa a VII-a, (prof. Popa Mirela) - Sc. Ponorel și Patricia Suciu, clasa a V-a (prof. Popoviciu Corina) Școala Gimnazială „Vasile Goldiș”

Mențiune: Florea Lucia (prof. Mihăiță Maria și prof. Oltean Larisa) și Tuța Maia, clasa a V-a, (prof. Corina Popoviciu) Școala Gimnazială „Vasile Goldiș”

Caligrafie în RAMĂ - GIMNAZIU (L. Franceză - L. Engleză)

Premiul I: Natalia Stoicescu, clasa a VII-a, B (prof. Apostol Nicoleta și prof. Greculeac Camelia), Patachi Eva, clasa a VII-a, A (prof. Albescu Nadia și prof. Almășan Celina), Toma Cosmin și David Donis Nicolae, clasa a VII-a (prof. Cosmina Pușcaș) - Sc. Mirăslău

Premiul II: Burdiș Iulia, clasa a VII-a, B (prof. Apostol Nicoleta și prof. Greculeac Camelia), și Muntean Miruna, clasa a VII-a, A (prof. Albescu Nadia și prof. Almășan Celina).

Premiul III: Prața Diana, clasa a VII-a, B (prof. Apostol Nicoleta și prof. Greculeac Camelia) și Buda Mihnea, clasa a VII-a, A (prof. Albescu Nadia și prof. Almășan Celina)

Caligrafie în RAMĂ - LICEU (L. Franceză - L. Engleză)

Premiul I: Semprini Romina, clasa a XI-a, B

Premiul II: Stanciu Maria, clasa a XI-a, B

Premiul III: Ciubean Andrada, clasa a XI-a, B

Mențiune: Motolity Sonia și Albu Andreea Lorena, clasa a XI-a, B (prof. Apostol Nicoleta și prof. Greculeac Camelia)

b. Creație plastică/ prelucrare computerizată GIMNAZIU și LICEU

Prelucrare computerizată a imaginii:

Premiul I: Soos Brigitta Lujza, clasa a XI-a, B (prof. Vasiiu Diana)

Premiul II: Dan Robert, clasa a IX-a, B (prof. Diana Vasiiu) și Gabor Zoltan, clasa a VII-a (prof. Cosma Cornelia), LPS Sebeș

Premiul III: Gavrilaș-Weber Daniel, clasa a XI-a, B (prof. Vasiiu Diana)

Mențiune: Bodea Irina/ Bobar Sebastian, clasa a VII-a (prof. Bodea Roxana), Colegiul Național Avram Iancu, Câmpeni

Creație plastică:

Premiul I: Trif Petra-Raluca, clasa a VII-a, (prof. Pop Cristina), Liceul de Arte „Regina Maria” și Beleiu Denisa, clasa a X-a, (prof. Marinela Marinceaș) - Colegiul Național HCC Alba Iulia

Premiul II: Rusu Alexandra, clasa a VIII-a, B (prof. Cristina Pop), Liceul de Arte „Regina Maria” și Tătaru Alexandra Ioana, clasa a VI-a (prof. Mihaela Ștefănescu), Liceul Tehnologic Domșa

Premiul III: Sas Mihaela, clasa a VIII-a, B (prof. Cristina Pop), Liceul de Arte „Regina Maria” și Șendrea Dario, clasa a VI-a (prof. Mihăiasă Alina), Școala Gimnazială Călnic

Mențiune: Doina Roxana/ Ardelean David, clasa a VI-a, (prof. Mihăiasă Alina), Școala Gimnazială Călnic

ESTE OPORTUNĂ AMENAJAREA UNUI AQUALAND ÎN ZONA COMPLEXULUI DE AGREMENT MAMUT?

Prof. Apolzan Cosmin - Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia

Articolul de față reprezintă un rezumat al unei studii de geografie socială sau chiar o cercetare de marketing (tema transdisciplinară: geografie-marketing) efectuată în anul școlar 2022 – 2023 la Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” din Alba Iulia privind oportunitatea construirii unui aqualand în zona Mamut din municipiul Alba Iulia.

Alegerea temei de cercetare a fost determinată de dorința de a petrece timp liber într-un spațiu mai deosebit și impactul pe care un astfel de proiect îl are în rândul elevilor de la Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian”, dar și de a observa ce transformări pot apărea în peisaj în urma unei astfel de investiții. Metodele folosite pentru elaborarea acestui studiu au fost: metoda observației directe în teren, metoda documentării, metoda chestionarului și metoda analizei. Am optat pentru o astfel de abordare considerând că realizarea unui aqualand în zona Mamut, ca parte integrantă a unui complex de agrement aduce transformări în peisaj modificând aspectul zonei, are anumite implicații economice, iar opinia elevilor poate fi un barometru și pentru autoritățile locale în ceea ce privește oportunitatea unei astfel de investiții în municipiul Alba Iulia.

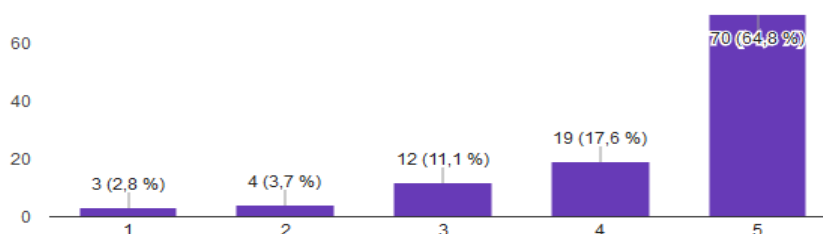
Pentru a afla părerea elevilor din cadrul Colegiului Economic „Dionisie Pop Marțian” din Alba Iulia, am apelat la un chestionar care conține 17 întrebări, de tip grilă, cu răspuns scurt, cu răspuns construit. La acest chestionar au participat 108 elevi din clasele IX-XII ale liceului cu vârste cuprinse între 15-19 ani, aceștia având domiciliul în mediul urban cât și în cel rural.

Structura chestionarului a fost următoarea:

1. Știți să înotați? Un procent de 69,4% au spus că da, în timp ce doar 30,6% au susținut că nu știu să înoate.
2. Ce activitate v-ar plăcea să desfășurați (efecuați) într-un spațiu de agrement? Principalele răspunsuri au fost fotbalul, înotul, voleiul, plimbări, relaxare pe șezlong cu băutura răcoritoare și mâncare la un preț normal.
3. Cât de potrivită considerați că este deschiderea unui spațiu de agrement în zona Mamut care să includă și un ștrand? La această întrebare un număr de 70 de elevi au considerat că deschiderea unui astfel de complex este potrivită, în timp ce doar 3 elevi au considerat acest proiect inutil, restul elevilor fiind între aceste două extreme.

3. Cât de potrivită considerați că este deschiderea unui spațiu de agrement în zona Mamut care să includă și un ștrand?

108 răspunsuri

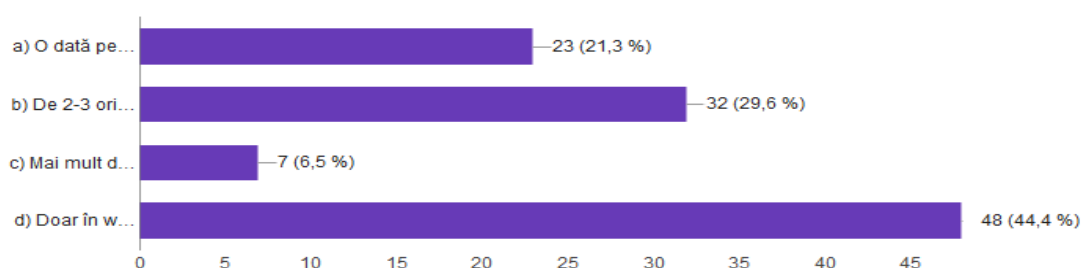

4. În ce măsură ați frecventa un spațiu de agrement deschis în zona Mamut? Răspunsul favorit la această întrebare a fost destul de des, cu un procent de 35,2%, iar la polul opus se află un procent de 5,6% din elevi care au spus că nu vor frecventa acest proiect.

5. Amplasarea spațiului de agrement în zona Mamut sporește atractivitatea zonei? Un procent de 82,5% au afirmat că spațiul de agrement ar spori atractivitatea din zonă, un procent de 10,2% au spus ca nu știu, iar restul au spus că acest spațiu nu va crește atractivitatea zonei.
6. Care este principala formă de relaxare practică de tine în oraș? Principala formă de relaxare a tinerilor în oraș este plimbarea cu un procent de 63,9%, urmată de petreceri (33,3%), vizionare filme (26,9%), întâlniri (24,1%) și alte activități (5,6%).
7. Cu cine desfășurați această formă de relaxare? Răspunsul favorit a fost cu un prieten (54,6%), urmat de 3-4 prieteni (38%), mai mult de 4 prieteni (19,4%) și singuri (3,7%).
8. Numiți două forme de relaxare sau activități pe care ați dori să le practicați în orașul Alba Iulia și care lipsesc la momentul actual: Principalele forme de relaxare care lipsesc din orașul Alba Iulia sunt lipsa unui aqua park, inexistența unei grădini zoologice, lipsa unui teren de golf, imposibilitatea practicării paintbalului și lipsa unui parc de distracții cu sală de fitness în aer liber.
9. Cât de des ați ieși la ștrand în decursul unei săptămâni: Răspunsul favorit a fost doar în weekend (44,4%), de 2-3 ori pe săptămână (29,6%), o dată pe săptămână (21,3%) și mai mult de 3 ori pe săptămână (6,5%).

9. Cât de des ați ieși la ștrand în decursul unei săptămâni:

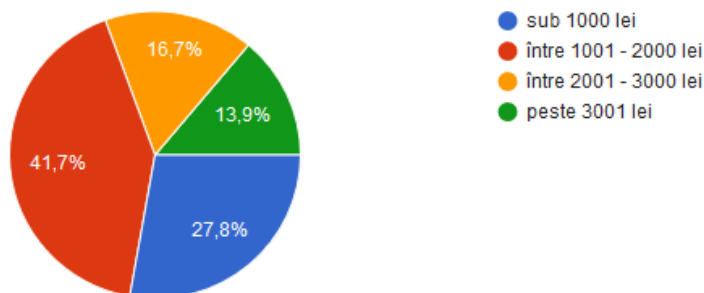
108 răspunsuri

10. Ce resursă de timp ați alocat în decursul unei ieșiri la complexul de agrement Mamut? Principalul răspuns a fost între 3-4 ore (31,5%), între 4-5 ore (27,8%), între 2-3 ore (24,1%) și mai mult de 5 ore (20,4%).
11. Care ar fi prețul pe care ați fi dispus să-l plătiți pentru biletul de intrare în cadrul complexului de agrement? Banii pe care elevii ar fi dispuși să îl plătească pentru intrare sunt între 5-10 lei (46,3%), între 10-15 lei (43,5%), între 15-20 lei (23,1%) și mai mult de 20 de lei (0%).
12. Cât sunteți dispus să cheltuiți în complexul de agrement la o ieșire în afara prețului de intrare al biletului? Elevii au spus că ar cheltui între 30-50 lei (majoritatea), 3 elevi au spus că sunt dispuși să cheltuiască peste 50 de lei, iar 12 elevi pot să cheltuiască sub 15 lei.
13. Menționează 3 avantaje ale deschiderii unui astfel de complex pentru tine: Principalele răspunsuri au fost atracție turistică, distracție, socializare, relaxare și sporirea atractivității zonei.
14. Menționează 3 dezavantaje ale deschiderii unui astfel de complex de agrement pentru tine: Răspunsurile favorite au fost distanța mai mare față de oraș, defrișări pentru amplasare, iar majoritatea celor chestionați nu indicat posibile dezavantaje ale deschiderii unui astfel de complex.
15. Precizează 3 complexe de agrement care include ștranduri pe care le-ai vizitat în ultimul an: Răspunsul principal a fost complexe de agrement din oraș precum Țălnar, Mercur Spa, apoi complexe care se găsesc la 60-70 km de Alba Iulia precum Aqua Park Deva, Geoagiu Băi sau Ocna Sibiului și aproximativ 25% din respondenți au vizitat unul sau nu au vizitat niciun complex de agrement cu ștrand.
16. Venitul net/cap de familie este : Majoritatea elevilor au spus că venitul net/cap de familie este cuprins între 1001-2000 lei (41,7%), sub 1000 lei (27,8%, cuprins între 2001-3000 lei (16,7%), iar peste 3001 lei (13,9%).

18. Venitul net / cap de familie este

108 răspunsuri

17. Ce suma cheltuiți în medie pe săptămână pentru activități de agrement? La această întrebare predomina sumele cuprinse între 30-50 lei, există un procent de aproximativ 15% respondenți care cheltuiesc peste 50 lei și un procent aproximativ de 5% cheltuiesc sub 30 lei

În urma analizei răspunsurilor la chestionar reies următoarele :

-Se impune existența unui complex de agrement de tip aqualand în Alba Iulia, acest lucru este foarte bine reliefat și de procentul mare (56,5%) al celor care au răspuns că ar frecventa des sau foarte des un astfel de obiectiv;

-Un orizont de deplasare destul de limitat pentru respondenți în a vizita și petrece timp liber într-un complex de tip aqualand. Răspunsurile la întrebările chestionarului s-a constatat ca limita de deplasare a celor care au vizitat un obiectiv de tip aqualand este în medie de 60km față de municipiul Alba Iulia. De asemenea mulți dintre cei intervievați au vizitat în ultimul an unul, cel mult două obiective de tip aqualand;

-Înființarea unei linii de transport local spre locația aleasă, dată fiind posibila amplasare a aqualand-ului la o distanță de aproximativ 5 km față de centrul orașului,

-Preț de intrare mai scăzut la complex și o cheltuială medie de 30-50 lei la o ieșire. În calculele de rentabilitate economica ale unui astfel de obiectiv trebuie să se țină cont și de aceste aspecte legate de prețul de intrare, de cheltuiala medie și de faptul ca aqualand-ul atrage în primul rând populația din oraș și imediata lui vecinătate;

-Se impune respectarea unor norme de integrare peisagistică precum și rezolvarea problemelor ce țin de aducțiunea de apă pentru aqualand.

Bibliografie:

- 1.Zotic, V. (2005) – *Componentele operaționale ale organizării spațiului geografic*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca
- 2.***(2005) - *Planul urbanistic general Alba Iulia, Alternative de dezvoltare spațială a municipiului Alba Iulia*
- 3.*** (2014) *Strategia integrată de dezvoltare a municipiului Alba Iulia pentru perioada 2014-2023, versiunea consolidată*

O CĂLĂTORIE (AUTO)EDUCATIVĂ CĂTRE SĂNĂTATEA MENTALĂ - CURSUL „A (SELF) LEARNING JOURNEY” ÎN BULGARIA PRIN PROGRAMUL ERASMUS+

Profesor Huștiuc Nicoletta, Ambasador Erasmus, Școala Gimnazială Nr.3 Cugir

În perioada 10-19 iulie 2023, a avut loc un eveniment excepțional în stațiunea montană Bansko din Bulgaria – cursul „A (self) learning journey”, organizat în cadrul proiectului KA1 din programul Erasmus+. Cursul a fost dedicat explorării și învățării unor metode și tehnici inovatoare pentru promovarea unei sănătăți mentale optime. Expresia „mental health” a fost în centrul atenției, iar cei 40 de participanți din 8 țări diferite (România, Cipru, Grecia, Macedonia, Bulgaria, Lituania, Polonia, Cehia) au avut ocazia de a se implica în activități menite să îmbunătățească starea lor emoțională și să le ofere instrumente pentru gestionarea mai eficientă a stresului și a anxietății.

Cursul s-a concentrat pe utilizarea unor tehnici variate, precum Ikigai, Hero's journey, Inner child, Letter to ourselves și diverse tipuri de meditații, pentru a sprijini dezvoltarea unei sănătăți mentale durabile. Participanții au experimentat diferite modalități de abordare a problemelor de natură emoțională și au învățat cum să-și dezvolte capacitățile de autocunoaștere și autoîngrijire.

Într-un cadru aproape desprins din basme, în mijlocul naturii pitorești și al aerului curat al munților, cursul a oferit oportunități unice de învățare și relaxare. Tehnicile de relaxare au fost consolidate prin intermediul poi spinner-ului, aducând o dimensiune ludică și creativă în procesul de dezvoltare personală.

Una dintre caracteristicile notabile ale acestui curs a fost diversitatea culturală a participanților. Deși limba oficială a cursului a fost engleza, aceasta nu a fost singura limbă folosită în interacțiuni. Participanții cunoscători de limba franceză au adus un plus de autenticitate și conexiune, întărind legăturile dintre membrii grupului.

Pe lângă activitățile specifice de învățare, evenimentul a inclus și momente de socializare și distracție. Ziua culturală a permis fiecărui participant să exploreze un obiectiv local, iar seara culturală a adus în prim-plan talentele și pasiunile lor, creând astfel o atmosferă de înțelegere și conexiune profundă.

Printre activitățile inedite s-a numărat și „Secret friend”, o modalitate distractivă și ingenioasă de a încuraja interacțiunea și colaborarea în grup, care cu siguranță va rămâne în amintirea participanților și va continua să îi inspire și după finalizarea cursului.

Chiar dacă programul a fost intens și solicitant, fiecare moment a fost valorificat la maxim. Fiecare zi a cursului a fost plină de învățare și experiențe semnificative, iar participanții au demonstrat un angajament deplin în cadrul activităților propuse.

Pentru toți participanții, cursul „A (self) learning journey” a reprezentat nu doar o oportunitate de dezvoltare personală, ci și o șansă de a descoperi impactul și puterea programului Erasmus+. Cunoștințele și prietenii dobândite în cadrul acestui curs au evidențiat modul în care Erasmus+ poate să deschidă minți și să schimbe vieți, contribuind la formarea unei generații mai conștiente de propria sănătate mentală și a celor din jur.

Doresc să adresez mulțumiri speciale programului Erasmus+ pentru oportunitatea oferită, precum și asociațiilor Go For It și Walk Together pentru eforturile lor de organizare și coordonare a evenimentului. Cursul „A (self) learning journey” a lăsat o amprentă profundă în inimile și sufletele participanților, și va continua să inspire și să îndrume în viitoarele lor călătorii în dezvoltare personală și conștientizare a sănătății mentale.

PSIHOPEDAGOGIA COPILULUI CU DIFICULTĂȚI DE ÎNVĂȚARE

Profesor învățământ primar Irimie Nicoleta, Școala Gimnazială „Axente Sever” Aiud

Conceptul de dificultăți de învățare este cunoscut mai ales ca dificultăți școlare și anume ca „dificultăți pe care le întâmpină unii elevi în asimilarea cunoștințelor, în formarea competențelor”. De obicei, dificultățile de învățare apar de timpuriu, în însușirea cititului (dislexie), a scrisului (disgrafie) și duc la manifestări de anxietate, neîncredere în sine, pierderea motivației învățării. Definirea dificultăților de învățare este necesară pentru a realiza o concordanță între nevoile reale ale practicii educaționale și conceptualizarea lor. Este acceptată existența unui număr mare de copii care prezintă dificultăți de învățare cel puțin o scurtă perioadă de timp din școlaritatea lor. Practic, nu există copil care să nu întâmpine greutăți măcar o dată în învățarea din școală. Pe de altă parte, sfera învățării umane este mult mai largă decât învățarea școlară. Există o categorie largă de elevi ale căror dificultăți ușoare de învățare, necunoscute la timp, fără intervenție, pot duce la insucces școlar. O altă categorie de elevi prezintă dificultăți de învățare false, pasagere, care însă îi etichetează și le vor influența adaptarea școlară, datorită percepțiilor sociale, adică a felului cum sunt percepuți de ceilalți și modul cum acestea influențează structura personalității și încrederea în sine. Pentru a contura un domeniu atât de subtil cum este cel al dificultăților de învățare, este necesară o abordare discriminativă a termenului:

* Termenul „dificultăți specifice de învățare” înseamnă o tulburare la nivelul unuia sau mai multor procese implicate în înțelegere sau în utilizarea limbajului scris sau oral, care se pot manifesta într-o imperfectă abilitate de a asculta, vorbi, citi, scrie, pronunța sau efectua calcule matematice. Termenul include condiții ca handicap perceptiv, afecțiuni ale creierului, disfuncții minimale ale creierului, dislexie și afazie de dezvoltare. Termenul nu include copiii cu dificultăți de învățare care se datorează în primul rând handicapurilor vizuale, auditive sau motorii, deficienței de intelect, tulburărilor emoționale, dezavantajelor de natură culturale, economice sau de mediu.

* O dificultate specifică de învățare este o tulburare într-unul sau mai multe procese ale sistemului nervos central implicate în perceperea, înțelegerea și/sau utilizarea conceptelor la nivelul limbajului verbal (oral sau scris) și nonverbal. Această tulburare se manifestă prin deficitul uneia sau mai multora dintre următoarele arii: atenție, raționament, procesare, memorie, comunicare, citire, scriere, pronunție, calcul matematic, coordonare, competență socială și maturitate emoțională.

* Dificultăți specifice de învățare reprezintă o condiție cronică cu origine presupus neurologică și care interferează cu dezvoltarea, integrarea și/sau manifestarea abilităților verbale sau nonverbale. Dificultățile specifice de învățare presupun o condiție handicapantă specifică și variază în manifestări și grad de severitate. De-a lungul vieții, această condiție poate afecta stima de sine, educația, vocația, socializarea și activitățile zilnice de viață.

Dificultățile de învățare au un caracter intern, cauzele situându-se la nivelul unor disfuncții ale sistemului nervos central. Aceste disfuncții se traduc în alterarea proceselor de achiziție și procesare a informațiilor.

Prin dificultăți semnificative în achiziția și utilizarea unuia sau a mai multora dintre următoarele funcții instrumentale: auz fonematic; pronunția sunetelor; citit; scris; raționament sau abilități matematice. În ciuda faptului că dificultățile de învățare sunt asociate cu școala, ele apar încă din copilăria timpurie și se manifestă pe parcursul întregii vieți. De cele mai multe ori, problematica dificultăților de învățare se discută în raport cu școala și cu adaptarea copilului la sarcinile învățării școlare, deși o astfel de abordare limitează problematica și împiedică înțelegerea învățării ca activitate general umană, limitând-o la activitatea din planul școlar. Astfel, în spațiul școlii, dificultățile de învățare semnifică existența unor piedici, probleme în abordarea învățării școlare. Dificultățile școlare au cauze foarte diferite (interne=biologice, psihologice; externe=condițiile oferite de familie, școală, societate) și pot îmbrăca forme extrem de variate. Dificultățile școlare marchează momente de stagnare și de desfășurare necorespunzătoare a activității de cunoaștere în procesul învățării școlare. Persoanele cu dificultăți de învățare pot primi sprijin educativ atât din partea unui personal specializat (medici, logopezi, psihologi, psihopedagogi, pedagogi), cât și din partea cadrelor didactice, prin intermediul unui curriculum adaptat sau a părinților implicați în educarea eficientă a propriilor copii. Trebuie subliniată, însă, nevoia evidentă de intervenție specializată, prin programe individualizate. Dificultățile de învățare pot fi remediate, în sensul obținerii unor performanțe similare sau apropiate elevilor care nu manifestă dificultăți de învățare. Însă modul de învățare, strategiile utilizate în cadrul învățării vor fi diferite la acești copii. Nedescoperirea sau încadrarea defectuoasă a performanțelor scăzute ca rea-voință sau indolență poate duce la aprofundarea dificultăților și însoțirea acestora de scăderea interesului pentru învățare, a stimei de sine, a integrării sociale și profesionale a persoanei. Depistarea timpurie și prevenția sunt abordări binevenite în domeniul dificultăților de învățare.

În concluzie, în urma aflării diagnosticului, a discuțiilor cu familia, a stabilirii măsurilor de intervenție și urmărirea îndeplinirii acestora, comportamentul elevului poate fi îmbunătățit, precum și rezultatele sale la învățătură. De asemenea, implicarea elevului în ceea ce învață este esențială pentru a putea să descopere strategii eficiente de control al comportamentului și de concentrare a atenției sale asupra conținuturilor. Un copil plictisit va fi mereu în căutarea a ceva ce îi poate satisface nevoia de activitate, de cunoaștere.

Activitățile practice în clasă (jocurile și exercițiile) reprezintă o soluție pentru implicarea elevului în ceea ce învață, atâta timp cât aceste activități sunt corelate cu emoțiile și imaginația fiecărui copil în parte.

BIBLIOGRAFIE:

- 1.Mircea Stefan, Lexicon pedagogic, p.90, 2006, Aramis, București;
- 2.Note de curs - Psihopedagogia copilului cu dificultăți de învățare, Conf. univ. dr. Doina Maria Schipor, 2013;
- 3.United States Office of Education, 1977;
- 4.Rehabilitation Services Administration, 1985;
- 5.Association for Children with Learning Disabilities, 1986;
- 6.Dicționar de pedagogie, 1979, p.34;
- 7.Psihologia copilului cu dificultăți de învățare, Asist. Univ. Dr. Iulia Dumitru, Universitatea Bacău.

ROLUL LECTURII ÎN STIMULAREA CREATIVITĂȚII COPIILOR

Prof. inv. preșcolar Dobre Laurenția Ella, Școala Tamași, Grădinița Petrești

Noua reprezentare a scrisului, trecerea pe suportul electronic, modifică, în primul rând, materialitatea operelor, textul de pe ecran se află la dispoziția cititorului, care poate opera asupra lui prin intervenții dictate de anumiți factori personali, devenind, de multe ori, un fel de co-autor, schimbând mentalitatea legată de proprietatea intelectuală, dreptul de autor.

Informatica aduce într-adevăr o nouă practică a scrisului și un nou cadru mental; *lectura pe ecran* readuce în actualitate aspecte ale lecturii antice, de pe sulul de papirus, însă, pe calculator, textul beneficiază totodată de elemente de reperare și localizare a informației. Lectura pe suport electronic impune, de asemenea, anumite modele de lectură, practicate sau prefigurate anterior, modelul monastic de lectură tăcută, dar și modelul de lectură impus de prezența pe pagină a mai multor coduri grafematice și iconice specifice, apoi stabilirea relației lor cu verbalul, făcând parte integrantă din actul lecturii. Imaginea acesteia instituie diferite relații cu textul scris, complementaritatea, sinonimia, metatextualitatea fiind dintre cele mai frecvente, marcând astfel posibilitățile și limitele codului verbal, o problemă care nu a încetat să-i intereseze pe lingviști. *Lectura pe ecran* își propune, printre obiective, și evaluarea distanței care se creează între lectori, cititori și lecturile imaginate, urmărite de către texte, și publicul lor real, diversificat, multiplu. Această distanță este creată și alimentată de schimbările legate de plasarea în text, condiționată, în general de voința autorului, opțiunile editorului, deprinderile tipografilor sau ale operatorului pe calculator. Însă, indiferent cine a hotărât plasarea în text, forma prezentării, redării imaginii, se remarcă o dublă semnificație: lectura traduce, redă percepția pe care cei care compun texte sau cărți o au despre competența cititorilor, caută să impună un mod de a citi, lectura, caută să formeze înțelegerea și să controleze interpretarea.

Se subliniază în mod deosebit rolul activ, demiurgic al cititorului: „Fără cititor, textul nu este decât un text virtual, lipsit de existența originală, adevărată” (Dagenais, 1990). Ca activitate, *lectura* poate fi examinată fie în dimensiunea ei individuală, fie în cea colectivă. În dimensiunea sa individuală, lectura este formă, interacțiune dialogică, susceptibilă de o abordare fenomenologică, lectura este răspunsul la solicitările textului, o interpretare, creatoare de deviații față de text.

Problema practicilor intelectuale legate de transformarea suportului material, a scriiturii originale a obiectului scris este pe larg, clar percepută atunci când se trece la textul electronic, înțelegerea acestor principii, contribuind, totodată, la înțelegerea mutațiilor anterioare. Prin crearea

bibliotecilor electronice, orice cititor devine utilizatorul potențial al oricărui text din patrimoniul universal al culturii scrise, presupunând, cel puțin teoretic, că tot ceea ce s-a scris până acum este convertit pentru noul material-suport; un avantaj suplimentar îl constituie transmiterea la distanță a textelor, fără ca cititorul să se deplaseze către ele, încât acea coexistență în același spațiu al textului și al suportului său, al cititorului și al dorinței lui de a citi, sunt transformate, deoarece de acum înainte locul textului devine o expresie metaforică, iar locul cititorului este pur și simplu faptul că el se găsește în fața unui aparat, pe care poate aduce orice text electronic.

Forma electronică a textelor trebuie, bineînțeles, dezvoltată, pentru toate avantajele ei de ordin practic, cum ar fi, de exemplu, învățământul on – line, dar fără a nesocoti, neglija misiunea bibliotecilor, fiindcă în lipsa cunoașterii acestor aspecte teoretice, esențiale ale trecutului istoric, materialitatea textelor, capacitatea individului de a înțelege, de a analiza atent gesturile, atitudinea și comportarea generală, determinate de lectura pe un anumit suport, ar fi foarte redusă, în mod cert.

Presa scrisă din sfera internetului crește posibilitatea de acces la producție și la distribuirea informației pentru toată lumea; acest lucru creează în timp o permanentă tendință spre un control centralizat asupra mass-media. Trebuie să considerăm propria noastră acțiune, activitate ca fiind creatoare, să devenim utilizatori critici ai mijloacelor de comunicare ale celorlalți. Deocamdată, cititorului i se cere, pe lângă alfabetizare, o competență de accesare a textelor electronice, iar dobândirea acestei competențe, suficientă sau insuficientă, pentru a face din cineva un cititor, poate constitui o temă de reflecție privind practicile de lectură și relația lor de determinare cu materialitatea suportului, în vederea stabilirii semnificațiilor textelor citite.

LECTURA ÎN MEDIUL ONLINE

Prof. Clucerescu Carmen, Liceul „Toma N. Socolescu” Ploiești

Noua reprezentare a scrisului, trecerea pe suportul electronic, modifică, în primul rând, materialitatea operelor, textul de pe ecran se află la dispoziția cititorului, care poate opera asupra lui prin intervenții dictate de anumiți factori personali, devenind, de multe ori, un fel de co-autor, schimbând mentalitatea legată de proprietatea intelectuală, dreptul de autor.

Informatica aduce într-adevăr o nouă practică a scrisului și un nou cadru mental; *lectura pe ecran* readuce în actualitate aspecte ale lecturii antice, de pe sulul de papirus, însă, pe calculator, textul beneficiază totodată de elemente de reperare și localizare a informației.

Lectura pe suport electronic impune, de asemenea, anumite modele de lectură, practicate sau prefigurate anterior, modelul monastic de lectură tăcută, dar și modelul de lectură impus de prezența pe pagină a mai multor coduri grafematice și iconice specifice, apoi stabilirea relației lor cu verbalul, făcând parte integrantă din actul lecturii. Imaginea acesteia instituie diferite relații cu textul scris, complementaritatea, sinonimia, metatextualitatea fiind dintre cele mai frecvente, marcând astfel posibilitățile și limitele codului verbal, o problemă care nu a încetat să-i intereseze pe lingviști. *Lectura pe ecran* își propune, printre obiective, și evaluarea distanței care se creează între lectori, cititori și lecturile imaginate, urmărite de către texte, și publicul lor real, diversificat, multiplu. Această distanță este creată și alimentată de schimbările legate de plasarea în text, condiționată, în general de voința autorului, opțiunile editorului, deprinderile tipografilor sau ale operatorului pe calculator. Însă, indiferent cine a hotărât plasarea în text, forma prezentării, redării

imaginii, se remarcă o dublă semnificație: lectura traduce, redă percepția pe care cei care compun texte sau cărți o au despre competența cititorilor, caută să impună un mod de a citi, lectura, caută să formeze înțelegerea și să controleze interpretarea.

Ca activitate, *lectura* poate fi examinată fie în dimensiunea ei individuală, fie în cea colectivă. În dimensiunea sa individuală, lectura este formă, interacțiune dialogică, susceptibilă de o abordare fenomenologică, lectura este răspunsul la solicitările textului, o interpretare, creatoare de deviații față de text.

Problema practicilor intelectuale legate de transformarea suportului material, a scriiturii originale a obiectului scris este pe larg, clar percepută atunci când se trece la textul electronic, înțelegerea acestor principii, contribuind, totodată, la înțelegerea mutațiilor anterioare. Prin crearea *bibliotecilor electronice*, orice cititor devine utilizatorul potențial al oricărui text din patrimoniul universal al culturii scrise, presupunând, cel puțin teoretic, că tot ceea ce s-a scris până acum este convertit pentru noul material-suport; un avantaj suplimentar îl constituie transmiterea la distanță a textelor, fără ca cititorul să se deplaseze către ele, încât acea coexistență în același spațiu al textului și al suportului său, al cititorului și al dorinței lui de a citi, sunt transformate, deoarece de acum înainte locul textului devine o expresie metaforică, iar locul cititorului este pur și simplu faptul că el se găsește în fața unui aparat, pe care poate aduce orice text electronic.

Forma electronică a textelor trebuie, bineînțeles, dezvoltată, pentru toate avantajele ei de ordin practic, cum ar fi, de exemplu, învățământul on – line, dar fără a nesocoti, neglija misiunea bibliotecilor, fiindcă în lipsa cunoașterii acestor aspecte teoretice, esențiale ale trecutului istoric, materialitatea textelor, capacitatea individului de a înțelege, de a analiza atent gesturile, atitudinea și comportarea generală, determinate de lectura pe un anumit suport, ar fi foarte redusă, în mod cert. Presa scrisă din sfera internetului crește posibilitatea de acces la producție și la distribuirea informației pentru toată lumea; acest lucru creează în timp o permanentă tendință spre un control centralizat asupra mass-media. Trebuie să considerăm propria noastră acțiune, activitate ca fiind creatoare, să devenim utilizatori critici ai mijloacelor de comunicare ale celorlalți. Deocamdată, cititorului i se cere, pe lângă alfabetizare, o competență de accesare a textelor electronice, iar dobândirea acestei competențe, suficientă sau insuficientă, pentru a face din cineva un cititor, poate constitui o temă de reflecție privind practicile de lectură și relația lor de determinare cu materialitatea suportului, în vederea stabilirii semnificațiilor textelor citite.

SPECIFICITATEA ÎNVĂȚĂRII LA ADULȚI

*Prof. înv. preșc. Morar Cristina Adriana, G.P.N. Cionești
Liceul Tehnologic „Țara Moșilor” Albac*

Educația permanentă optimizează condiția de participare a tuturor oamenilor la progresul științei și tehnicii și, firește, devine intensificat și organizat în condițiile de transfer de tehnologie.

Învățarea permanentă atenuează inegalitățile existente în pregătire, prelungește durata participării la vârsta activă prin îmbogățirea de cunoștințe și adaptarea la schimbări, propune un sistem de valori și culturi înnoite și legate mai direct de caracteristicile vieții concrete social-economice și industriale, orientează și îmbogățește posibilitatea de adaptare a adulților la condiții noi profesionale sau chiar creează condiții de dobândire a unei calificări noi, contribuind la creșterea randamentului și a productivității.

Educația adulților, distinctă de educația copiilor, este o practică în care adulții se angajează în activități sistematice și susținute de autoeducare pentru a obține noi forme de cunoștințe, abilități, atitudini sau valori.

Poate însemna orice formă de învățare a adulților care se implică dincolo de școlarizarea tradițională, cuprinzând alfabetizarea de bază până la împlinirea personală ca student pe tot parcursul vieții.

Există o serie de probleme deosebit de importante legate de determinarea socială a dezvoltării psihice umane. Elemente de îmbunătățire au fost antrenate atât în reformele școlare cât și prin numeroase forme de educație a adulților, în vederea anulării diferitelor forme de perimări profesionale. Acest sistem amplu de instruire direcționată în cicluri de scurtă durată, reciclarea sub forme foarte diverse și tot mai dense a căpătat denumirea de învățare permanentă. Aceasta presupune o viziune mai clară și complexă asupra sistemului de interacțiuni dintre factorii tehnici, economici, psihologici și sociologici. În contextul acesteia există forme directe de educație profesională. Educația permanentă reunește toate formele de pregătire profesională în vederea perfecționării exercitării unei activități profesionale. Educația populară a fost mai mult o experiență a țărilor în curs de dezvoltare.

Ca aspect al învățării permanente pentru toate vârstele are o tradiție relativ cam de 80 de ani în Danemarca și foarte veche de asemenea în Germania. Universitățile populare au în vedere un avantaj mai larg de pregătire culturală pentru viața socială, civică, economică. Adultul, independent, autodirectiv cu o experiență anterioară care este importantă și oferă resurse pentru facilitarea învățării. Se angajează într-un proces de învățare pentru că îi este necesar - motivație intrinsecă. Cunoștințele învățate trebuie să fie aplicabile imediat. Are nevoie să învețe într-un mediu confortabil, informal, colaborativ, adaptat pe nevoile acestuia, centrat pe probleme, sarcini, etc. Dorește să fie implicat în procesul de stabilire a obiectivelor. Determinarea nevoilor se face împreună cu profesorul, dar este capabil și de autodiagnosticare. Învăță cel mai bine prin experimentare. Evaluarea preferă să o facă împreună cu profesorul și să fie un proces reciproc. Trei aspecte interesante s-au mai pus în evidență, în legătură cu învățarea la adulți:

- faptul că învățarea reimpulsionează procesul general al dezvoltării la vârstele adulte și că adulții ce trec prin cursuri de reciclare și învățare au o mai mare vioiciune decât cei de aceeași vârstă care nu o fac;

- faptul că structuri implicate în învățare se modifică la adulți, implicând o mai evidentă direcționare a învățării și, evident, o mai activă circulație socială a cunoștințelor și tehnologiilor noi;

- faptul că învățarea la adulți constituie nu numai o necesitate socială, ci și un mijloc de învingere a alienării nu atât prin modificarea de orar și episodul de tip de activitate pe care le introduce în biografia adultului, ci prin antrenarea capacităților intelectuale emoționale, a resurselor acestora.

Forma de perimare de maximă semnificație cuprinde cunoștințe și tehnici ale disciplinei, fapt ce este exprimat printr-o relație între gradul de perimare individual, nivelul cunoștințelor acestuia în disciplina considerată la nivelul real al cunoștințelor disciplinei. Aceasta forma de perimare este mai evidentă în perioada a doua adultă (45 și 55 ani).

Diferențele dintre învățarea la adulți față de adolescenți constau în:

- o mai mare coeziune a capacităților de îmbinare a formelor de analiză concretă și abstractă în actul învățării;

- o mai rapidă extragere a ceea ce este important și semnificativ într-un material ce trebuie învățat;

- o mai critică și pragmatică acceptare a noului;

- o mai mare și clară atitudine de refuz a ceea ce este neclar;

- o mai clară evaluare a surselor de informație, fapt ce se exprimă printr-o mai mare independență și „distanța strategică”

- o mai mare cerință de completare a laturilor aplicative și pragmatice ale cunoștințelor;

- o mai puternică necesitate de a completa cunoștințele de domeniu cu deprinderile, procedeele, operațiile corespunzătoare;
- o mai mare cerință de precizare a cunoștințelor.

Sursele de motivare pentru adulți constau în relații sociale, pentru a lega noi prietenii, pentru a satisface nevoia de legături și prietenii, pentru a găsi locuri de muncă bine plătite și pentru a avea mai multe oportunități de venituri, ascensiune personală pentru a obține un statut mai înalt la locul de muncă, pentru asigurarea progresului personal. Cel mai complex aspect al individualizării educației adultului este însă implicat în caracteristicile perimării profesionale.

BIBLIOGRAFIE

Cursurile Programului de formare „A DOUA ȘANSĂ” Google Classroom, Emil Verza – „Psihologia vârstelor- Învățarea permanentă, Ed. ProHumanitate, București, 2000” Șchiopu, U., Psihologia modernă, Ed. România Press, București, 2008 www.politicipublice.ro
www.didactic.ro

STIMA DE SINE ȘI SUCCESUL ȘCOLAR

Prof. Oltean Sabina Larisa, Liceul cu Program Sportiv Alba Iulia

Stima de sine a elevului și modul în care acesta se vede pe sine în relație cu ceilalți și cu activitățile pe care le desfășoară zi de zi își va pune amprenta asupra stării de spirit, dar și asupra succesului sau insuccesului activităților desfășurate. O imagine de sine bună, încurajată de profesor (atât verbal, cât și prin modalități non-verbale care, de multe ori, au un efect mai puternic) va duce la efectuarea cu succes a unor activități diverse, iar sentimentul de împlinire generat va genera noi și noi împliniri.

Trebuie ținut cont și de faptul că această încurajare din partea profesorului poate fi, uneori, contraproductivă, elevul ajungând să fie dependent de aprecierile celor din jur și să se considere pe sine bun doar pentru că ceilalți îl consideră așa. În momentul în care această apreciere încetează, el începe să își pună întrebări cu privire la potențialul său și valoarea sa ca persoană. Ori, fundamentul acestei stime de sine este bine să fie unul interior, bazat pe conștientizarea internă a forțelor proprii, și nu unul exterior, bazat mai mult pe ceea ce spun alții despre mine.

Greșelile, de asemenea, chiar dacă atrag critici și dezamăgiri, în interiorul persoanei care vrea să își dezvolte stima de sine vor fi văzute ca pași normali spre dezvoltare, ca trepte, ca încercări. Bineînțeles că tendința generală a oamenilor din jur este de a descuraja elevul, copilul tânărul sau chiar adultul în momentul în care acesta a întâmpinat o anumită dificultate. Însă această concepție este greșită, întrucât nu aduce niciun beneficiu nimănui: nici celui care a avut parte de un insucces (minor sau important), nici celor care generează astfel de idei descurajatoare.

Orice elev, indiferent de vârstă, ar trebui ajutat să înțeleagă cele Șapte Principii Înțelepte inventariate și discutate pe larg în cartea lui Stephen Glenn și Jane Nelsen Crescând un copil încrezător în sine într-o lume indulgentă. Un prim principiu se referă la percepția propriei capacități. Chiar dacă elevul, de exemplu, nu se descurcă bine la școală, chiar dacă nu este apreciat nici de profesor, nici de părinți acasă, conform acestui principiu, el este conștient de ceea ce este capabil, de puterea lui interioară, de domeniul la care el se pricepe cel mai bine (chiar dacă acest domeniu nu se regăsește printre materiile predate în școală, în cadrul educației formale). El este conștient de valoarea sa, de domeniile în care el este bun, iar aceste dezaprobări sau insuccese pe plan școlar

sunt percepute punctual, iar nu ca o reflectare a întregii sale personalități și ca o oglindă a competențelor sale.

Următoarele principii se referă la percepția importanței în relațiile primare (elevul știe că este o persoană importantă în contextul în care se află, că el contribuie semnificativ la bunul mers al lucrurilor – fie și în sala de clasă – prin simpla lui prezență și prin comportamentul adecvat), percepția influenței personale asupra vieții (elevul este conștient de faptul că nu lucrurile i se întâmplă, ci că el, prin atitudinea și prin mentalitatea adoptate, determină contexte și interacțiuni din jurul lui. El știe că poate influența într-o anumită măsură ceea ce se întâmplă cu el și poate decide cum să răspundă în anumite împrejurări).

Un alt principiu se referă la abilitățile intrapersonale, dar și la capacitatea de a-și înțelege propriile emoții și de a le folosi pentru a se dezvolta pe sine dar și relațiile cu cei din jur. Abilitățile interpersonale (de adaptare, comunicare, ascultare, empatie, colaborare, cooperare sau chiar și coordonare) sunt foarte importante, alături de cele sistemice (de responsabilitate, seriozitate, flexibilitate și integritate) și de cele de judecată (capacitatea de a-și folosi înțelepciunea și de a evalua anumite situații în funcție de conștiința și valorile proprii).

Toate aceste Șapte Principii Înțelepte nu pot fi învățate de elevi din cărți, nu pot fi explicate nici de profesor/ diriginte / învățător la școală, și nici de părinte acasă. Elevii pot să descopere toate aceste lucruri, să le dezvolte și să se perfecționeze ca indivizi doar prin propria experiență. Aceste elemente nu pot fi învățate teoretic, stima de sine nu este înțeleasă și aplicată citind despre ea, ci, pur și simplu, trăind în această lume împreună cu colegii, cu profesorii, cu familia, cu prietenii, cu întreaga societate, descoperind zi de zi noi valențe ale acestei existențe, trăind dezamăgiri și învățând din propria experiență cum să se raporteze la fiecare situație în funcție de particularitățile ei pentru ca ei, în sufletul lor, să fie liniștiți și să își aibă sentimentul propriei valori, indiferent de ce se întâmplă în exterior: de o notă mică, de un proiect nereușit, de descurajările din partea profesorilor, părinților, colegilor sau prietenilor.

Pentru a dezvolta stima de sine a unui elev, profesorul trebuie, în primul rând, să îl încurajeze să își dezvolte propriul mod de a se evalua, independent de ce se întâmplă în exterior, de ce aude de la ceilalți sau de ce i se repetă în mod constant, pe baza experiențelor mai puțin plăcute pe care le-a avut în domenii mai puțin potrivite lui de-a lungul timpului. În al doilea rând, amintirea faptului că greșelile sunt pași normali spre învățare dar și spre dezvoltare personală este un alt mod prin care stima și imaginea de sine a unui elev pot crește în momentul întâmpinării unui insucces. În al treilea rând, pentru a putea modela concepția elevului față de sine este necesar ca profesorul să cunoască modul în care elevul gândește, vede viața, se vede pe sine, vede întâmplările zilnice din jurul său și le interpretează. Discuții deschise cu elevul prin care profesorul descoperă modul său de a gândi sunt o oportunitate a a-i modela gândirea și percepția despre viață și lume, astfel încât să dezvolte o imagine benefică a încrederii și stimei de sine. În al patrulea rând, stima de sine și imaginea de sine vor fi îmbunătățite dacă elevului i se explică faptul că munca depusă constant (fie ea intelectuală sau fizică, în domeniul școlar sau în domeniul preferat de elev) este necesară pentru îmbunătățire, și nu pentru perfecțiune.

Întotdeauna vor exista eșecuri mai mari sau mai mici, dezamăgiri, lucruri făcute mai puțin bine. Acest lucru nu înseamnă că elevul nu a muncit destul și ca nu este încă perfect. Ci că anumite aspecte pot fi îmbunătățite în viitor, această îmbunătățire desfășurându-se pe tot parcursul vieții. Nu există un moment în care elevul este perfect, iar atunci și abia atunci va avea o imagine de sine bună și o stimă de sine crescută. Nu. Această concepție este greșită. Perfecționarea va avea loc la nesfârșit, neexistând om perfect, ci perfectibil. Greșeli sau insuccese vor fi, însă acestea nu trebuie să afecteze stima de sine a elevului. Întotdeauna este loc și pentru mai bine, întotdeauna se poate depune mai multă muncă, însă munca este pentru îmbunătățire, nu pentru a atinge perfecțiunea.

Atât timp cât elevul are o imagine bună de sine, fiind ghidat de profesor și nu numai în acest proces de auto-descoperire, viața lui va fi mult mai echilibrată, comportamentul lui la ore și nu

numai se va îmbunătăți semnificativ și, prin urmare, succesul, realizările dar și raportarea potrivită la insucces vor fi abordate cu inteligență, iar drumul spre perfecționare și continuă îmbunătățire va fi mult mai ușor și mai plăcut.

Bibliografie:

1. Cucoș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002;
2. Goleman, Daniel, Inteligența emoțională, Editura Curtea Veche, București, 2008;
3. Joița, Elena, Management educațional, Editura Polirom, Iași, 2000;
4. Nelsen, Jane; Ed.D.; Escobar, Linda Disciplina pozitivă, editura Playful Learning Jucării Educaționale, Cluj Napoca, 2016.

CLIMATUL POZITIV ȘI AMBIANȚA PLĂCUTĂ ÎN SALA DE CURS

Prof. inv. primar Pleșa Denisa-Elena, Liceul cu Program Sportiv „Florin Fleșeriu” Sebeș

Clasa de elevi trebuie să contribuie la crearea unui mediu cald, prietenos, prin intermediul decorațiunilor și suficient de spațioasă pentru ca toți elevii să se miște cu ușurință. Echipamentul cu care este dotată clasa, trebuie să fie accesibil fizic și ușor de utilizat de către toți elevii. Mobilierul în formă de măsuță poate fi organizat în diferite moduri benefice încurajându-se învățarea prin cooperare, constituind astfel un sentiment de apartenență la comunitatea clasei. Spațiul fizic al sălii de clasă, planificat cu atenție, susține benefic un mediu de învățare incluziv.

Interacțiunea mai multor factori în climatul clasei este dat în principal de interacțiunile sociale între elevi și profesori, de mediul fizic al clasei de elevi dar și de așteptările academice. Aceste performanțe sunt scăzute în clasa de elevi cu un comportament agresiv, dar și în sălile de clasă în care comportamentul agresiv este o normalitate. Cu toate acestea climatul clasei nu este format doar din comportamentul elevilor deoarece și profesorii joacă un rol important în clădirea acestuia.

Mediul pozitiv este un mediu care favorizează dezvoltarea copilului și creează motivația pentru implicare, iar un climat favorabil oferă copilului siguranță. Clasa trebuie să susțină și să încurajeze conceptele pozitive despre sine. Exacerbarea problemelor comportamentale sunt rezultatul unui profesor care nu realizează un control calm. Comportamentele pozitive trebuie manifestate în toate spațiile de joacă, în interacțiunea parentală, în socializarea cu elevii și în toate spațiile școlare. De aceea este sugerată oferirea unor climate calde și sigure, în care cadru didactic justifică necesitatea acțiunilor, explică unde, când și cum. „Starea emoțională” a Sălii de clasă este strâns legată de un climat favorabil care nu acceptă comportamentele dezirabile.

Cum putem oferi un mediu emoțional cald și de încredere elevilor noștri? Acest răspuns face legătura dintre aprobarea și dezaprobarea oferite de către profesor pe parcursul unei zile. Elevii recunosc comportamentul cu un grad ridicat de frecvență în clasele în care cadrul didactic aprobă mai des (comportament întărit), conduce la comportamente neconforme. În timp ce în clasele în care cadrele didactice sunt axate pe comportamentul pozitiv, susținând o mimică binevoitoare, zâmbitoare, încurajarea copiilor în activități, privitul în ochi, sau susținerea în a ridica mâna pentru a oferi un răspuns oferă o creștere a stării de bine și implicit a performanței academice. Într-o astfel de clasă elevii sunt dispuși să încerce și să și asume riscul anumitor răspunsuri sau alegeri greșite, având încredere în profesorul care nu se va manifesta negativ asupra anumitor răspunsuri.

În scopul menținerii unui climat pozitiv practica recomandă alternative de menținere a comunicării educaționale eficiente astfel în ceea ce privește clasa cu deficiențe de învățare:

- Arătați-vă buni de încredere: acest aspect este piatra fundamentală a managementului de succes al unui comportament. Integrarea elevilor cu dizabilități este scopul clasei incluzive. Una dintre metodele eficiente presupune organizarea ședințelor de clasă și orarelor în manieră în care elevii cu nevoi speciale sau care nu au probleme să fie integrați în aceeași manieră.
- Poziționarea mobilierului: în maniera în care elevii cu CES se simt siguranță alături de colegii de bancă aceștia nu vor aborda comportamente perturbatorii.
- Acordarea unei atenții deosebite în organizarea elevilor în grupuri de lucru.
- Susținerea amicitiei: Încurajarea perechilor astfel încât elevul cu cerințe educative speciale să poată fi ajutat în deplasare, în învățare, dar și în instalare
- Stabilirea unor competențe generale alături de elevi: astfel de activități ajută elevii integrați în grupuri să participe și să evite izolarea sau abandonul. Astfel stabilirea unor scopuri comune trebuie să fie obiectivul care predomină.

În concluzie, pentru ca elevii să se simtă conectați la școală, literatura de specialitate prevede existența a trei condiții care duc la îndeplinire acestui obiectiv: legătura construită între profesor și elev; legătura între elev și școală, siguranța fizică și emoțională dar și participarea academică și metodele flexibile de predare.

BIBLIOGRAFIE

1. Mara Daniel, Hunyadi Daniel (2018). *Școala incluzivă în societatea actuală*. București Editura Universală
2. Neacșu, I. (2015). *Metode și tehnici de învățare eficiente. Fundamentele și practici de succes*. București: Polirom.
3. Nicolae, Vrăsmaș; Oprea, *Ghid pentru cadre didactice de sprijin (CDS)*, 2005
4. Preda Vasile, *Terapii prin mediere artistică*, Editura Presa Universală Cluj-Napoca, 2003

EDUCAȚIA NĂSCUTĂ ÎN SPIRITUL ȘI ȘCOLILE BLAJULUI (IV)

Prof. Simu Alexandru, Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj
Prof. Poptelecan Călin, Liceul Teologic Greco-Catolic Blaj

Lui Maior i-a urmat în episcopie Ioan Bob, preot erudit și un prelat cu inima de aur, despre care s-a scris mult cu urâtă patimă nu numai de către dușmanii Bisericii, ci și de către unii istorici nepricepuți din strana noastră.

Ioan Bob s-a născut în 1739 în Orman (Someș), județul Cluj. A studiat la Iezuiții din Cluj și chiar la Blaj, la călugării bazilieni (Ordinul Sfântului Vasile cel Mare) aflați în mănăstirea Sfânta Treime. Întors acasă a fost hirotonit și trimis protopop la Daia, apoi la Tg. Mureș, dovedindu-se pretutindeni un bun pastor și un admirabil gospodar. A fost învrednicit de o lungă și binecuvântată păstorie (1782-1830). Vom reaminti câteva din marile lui realizări pe teren bisericesc, cultural și național-politic, căci documentele din arhivele mitropoliei care ne aduc lumină sunt foarte numeroase.

Episcopul Bob s-a îngrijit de școlile din Blaj, care pe vremea sa ajunseseră la mare înflorire. A poruncit protopopilor și preoților să dea tot concursul inspectorului general Gh. Șincai, pentru a deschide școli în toate satele care pot întreține o școală, a implementat alcătuirea și

publicarea primelor manuale școlare românești și s-a gândit și la deschiderea a încă un liceu românesc în Ardeal, la Năsăud.

Episcopul Bob a luptat cu dârzenie pentru exonerarea dreptului românilor ardeleni de a se așeza prin orașe și de a-și clădi pe acolo biserici și școli prin care-și manifeste prezenta. El însuși a clădit frumoasa biserică din centrul Clujului, care rezista și azi, apoi alte biserici la Sebeș, Tg. Mureș, Reghin și Mediaș. Și le-a clădit nu fără mari jertfe, căci, de exemplu, la Mediaș sașii de trei ori au aruncat în aer, noaptea, fundamentul bisericii care împodobește nu numai orașul, dar și sufletul românesc.

Pentru a ușura administrația vastei sale dieceze a înființat vicariatele de la Făgăraș, Năsăud și Hațeg, în fruntea cărora a pus bărbați pricepuți. A înființat capitul catedral, compus din șapte preoți erudiți și necăsătoriți care să-l ajute în gospodărirea episcopiei, în păstoria turmei și în conducerea neamului. Aceasta corporație, cea mai ilustră pe care o cunoaște istoria noastră națională, a ajuns la mare glorie prin membrii ei distinși dintre care pomenim numele câtorva, Timotei Cipariu, Ion Mic Moldovan, Al. Grama, Augustin Bunea, Vasile Hossu, Iosif Hossu, Vasile Suci, Ambroziu Chetan, Alexandru Nicolescu, Alexandru Rusu, Ioan Bălan, Vasile Aftenie și alții. Bine scria Panfil Șeicaru: „Nu exagerăm dacă vom spune ca în fiecare modest cronic era o forță de afirmare românească” (Ziarul „Cuvântul” din 13 aprilie 1927), căci aceștia într-adevăr s-au distins fie prin naționalismul lor viu și sănătos, fie prin grele lucrări de ediție românească, fie prin viața lor de caritate, etc.

Episcopul Ioan Bob a semnat și susținut în dieta ardelenescă cu mult curaj vestitul memoriu românesc: *Supplex Libellus Valachorum* din 1791, prin care cerea aceleași drepturi pe care le ceruseră pentru neam și episcopii I. M. Klein și G. Maior.

Episcopul avea un regim de viață destul de rustic, el se mulțumea cu o ciorbă și cu un fel de mâncare fugară iar seara cu o ceașcă de lapte cu pâine sau mămăligă, iar pentru restul călugărilor le asigură la amiază trei feluri de mâncare și seara două, dintr-al său, precum dintr-al său le făcea haine și încălțăminte.

A creat de asemenea 32 (treizeci și două) de burse pentru tinerii români care studiau la liceele din Cluj (12), Tg. Mureș (14) și din Alba Iulia (6), și o mulțime de alte ajutoare pentru elevii din școlile Blajului și pentru studenții din Cluj, Budapesta, Viena. A făcut apoi o fundație de peste zece milioane lei cu scopuri culturale și religioase.

În timpul foametei celei groaznice din 1816-1818, și-a golit hambarele pentru satele din jurul Blajului, care n-aveau grâul necesar nici pentru semănat necum pentru mâncare. Când în toamna anului 1818 țăranii veniseră în curtea episcopului din Blaj, aducând datoria, episcopul se cobora în curte cu vrafal de hârtii în brațe, le aruncă la pământ și le dădu foc, spunându-le țăranilor să se întoarcă acasă cu carele așa cum au venit. Drept recunoștință țăranii ridicaseră mai târziu în dealul viilor o cruce mare de piatră, care să amintească lumii din veac în veac gestul de caritate al episcopului. Mai târziu crucii i-a spus a lui Iancu, deoarece în 1848 acolo își așezase Iancu pe moșii săi cu tunurile în protejarea adunării de pe Câmpia Libertății dacă ar fi fost de lipsă.

Că Bob, la vremea sa a fost unul dintre cei mai de frunte arhieriei ai Bisericii române unite, ale cărui fapte și vrednicii vor rămânea, și trebuie să rămână pentru totdeauna în mare cinste la toți românii” scrie cercetătorul literar Ioan Rațiu. (Ioan Rusu, Blaj 1907, pag 28-29).

Un alt mare merit al episcopului Bob, trecut sub tăcere de unii istorici e că a lăsat să plece, ba chiar a trimis pe unii dascăli blăjeni în Țările Române, mai ales în Moldova, să organizeze acolo primele școli românești sistematice și să trezească din somnul cel de moarte conștiința națională. A recomandat de secretar al episcopiei Sibiene pe fostul elev al Blajului, pe Aron Budai, magistrat, crescut la școală cu bursa primită din fondurile lui Bob.

Episcopul Bob a murit în 1830. Pe lângă frumoasele fundații pe care le-am amintit, el a mai lăsat în urma sa și numeroase lucrări literare, dicționare, etc. Tot el a fost cel care a publicat în 1795 traducerea Bibliei făcută de Samuil Micu Klein.

Bibliografie selectivă:

1. Georgescu I., Istoria Bisericii Universale, Blaj 1921, pag.271
- 2.Nuțiu F.E., Episcopul Grigore Maior personalitate de seamă a iluminismului românesc din Transilvania(300 de ani de la naștere),Biblioteca ,nr.2/2016
- 3.Pâclișanu Z., De unde se recrutăm cei dintâi elevi ai școlilor din Blaj, în rev. „Cultura Creștină” Blaj 1920, nr. 1-2, pag. 60-63
- 4.Popa Aug., Episcopul Petru Pavel Aron, în revista „Cultura Creștină” Blaj 1943, nr.7-9, pag.407
- 5.Protopopescu L., Contribuții la istoria învățământului din Transilvania, București,1966,
6. Poptelecan X., Secvențe omagiale, Mișcarea literară, anul IV, NR.3(23), 2007, Bistrița.
7. Samuil Micu Klein : Scurtă cunoștința a istoriei românilor partea a-VII-a
- 8.Vultur I., Biserica și progresul intelectual, Blaj, Tipografia „Lumina” Miron Roșu, Blaj,1942
- 9.Vultur I., Biserica și civilizația, Blaj, Tipografia seminarului,1945
- 10.www.wikipedia.ro